

ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ
(ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ)

ಕೋನ್‌ - 503

ಮೂವರ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ

ವಿಭಾಗ – 1

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ
ಎ-24/25, ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ ಏರಿಯಾ, ಸೆಕ್ಕರ್-62 ನೋಯಿಡಾ,
ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ ನಗರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ -201309

ಜಾಲತಾಣ : www.nios.ac.in

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ		
<p>ಡಾ. ಸಿತಾಂಶು ಎಸ್.ಜೆನಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಕೆ. ಶ್ರೀಪಾಠ ಭಾ.ಆ.ಸೆ. ಪ್ರಮುಖ ಸಚಿವರು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಧಿಕೃತ ವಿಭಾಗ, ರ್ಯಾಫಿಲ್‌ಎಂದ್‌ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಂಚಿ ಹೇಣ್ ಎ.ಕೆ. ಶರ್ಮಾ ಭೂತಪೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎನ್.ಸಿ.ಇರ್.ಟಿ ನವದೇಹಲಿ ಹೇಣ್ ಎಸ್. ಎ.ವಿ.ಜೆಧರಿ ಭೂತಪೂರ್ವ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎನ್.ಸಿ.ಟಿ.ಇ. ನವದೇಹಲಿ ಹೇಣ್ ಎ.ಸಿ.ಬಿ.ಶರ್ಮಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ನವದೇಹಲಿ ಹೇಣ್ ಎಸ್. ಸಿ. ಅಗರ್ಕರ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹೋಲಿಭಾಭಾ ವಿಜಾಪುರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂಬಯಿ</p> <p>ಹೇಣ್ ಎ.ಸಿ.ಎಸ್. ನಾಗರಾಜು ಭೂತಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಭಾರ್ಯರು ಆರ್.ಎ.ಎ. (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಮೈಸೂರು ಹೇಣ್ ಕೆ.ದೋರ್ಮಾಸ್ತಮಿ ಭೂತಪೂರ್ವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ ವಿಭಾಗ, ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನವದೇಹಲಿ ಹೇಣ್ ಬಿ. ಘಾಲಚಂದ್ರ ಭೂತಪೂರ್ವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಹಾಗೂ ಭೋಧನೆ ವಿಭಾಗದ ಪರಿಷತ್ತರು ಆರ್.ಇಂಫೆ (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಮೈಸೂರು ಹೇಣ್ ಕೆ.ಕೆ. ವಸಿಸ್ಟೆ ಭೂತಪೂರ್ವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಡಿಇಇ, ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ನವದೇಹಲಿ ಹೇಣ್ ಪವಂಥಾ ಕಾಮತ್ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಎಸ್.ಎನ್.ಎಂಟಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮುಂಬಯಿ</p> <p>ಡಾ. ಹೊಮ ಮಹೋದ್ರುಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜನ್ಮ ಯುನಿಸಿಟ್ಯೂ ನವದೇಹಲಿ ಮೈಸೂರು ಸುಧೀರ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕಲಾ ಮತ್ತು ಕಲಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ನವದೇಹಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿನಯ ಪಟ್ಟಾಯ್ಕಾ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜನ್ಮ, ಯುನಿವೆಂಸಿಇವಿಫ್. ರಾಂಚಿ ಡಾ. ಕುಲದೀಪ್ ಅಗರವಾಲ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ) ಎನ್.ಎಂಟಿ ನೋಯಿಡಾ ಹೇಣ್ ಎ. ಸಿ. ಪಾಂಡಾ ವರಿಷ್ಟೆ ಸಮಾಲೋಚಕರು (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ) ಡಾ॥ ಕುಜನ್ ಬಲಾ ಕಾಂಪುನಿವಾರಾಹಕಾಂಧಿಕಾರಿಗಳು (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ) ಎನ್.ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ.</p>		

ಪರ್ವತಮ ಸಂಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕರು
ಹೇಣ್ ಎಂ.ಎಂ. ಮೊಹಂತಿ ಭೂತಪೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಸ್.ಎಂಟಿ. ಒಡಿಸಾ

ಪರ್ವತೀಲರು		
<p>ಡಾ. ಮೊಹಂತಿ ಮೋಹನ್ ಮೊಹಂತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಸ್.ಎಂಟಿ ಒಡಿಶಾ ಡಾ. ಪರಶುರಾಮ್ ರಾಯಸಿಂಗ್ ನಿವೃತ್ತಿ ರೀಡರ್ (ಶಿಕ್ಷಣ) ಎನ್.ಡಿ.ಡೆಲ್ಪ್ರ್ಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಭುವನೇಶ್ವರ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಸಂತಾರ ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಜಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಸೋಸಿಯಲ ಶ್ರೀ ತಪಸ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕ್ ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶಾನಾಲಯ ಮತ್ತು ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. ಒಡಿಶಾ, ಭುವನೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮೋಹಾಪತ್ರ ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಡಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ. ಕಟ್ಟೋ ನರಸಿಂಗಪುರ್</p> <p>ಡಾ. ಜಿ.ಸಿ. ನಂದಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (ಶಿಕ್ಷಣ), ಬಿ.ಜೆ.ಬಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಭುವನೇಶ್ವರ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ತಿಕೇಶ್ವರ ಜಿಹರಾ ನಿವೃತ್ತಪರಿಷತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಡಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ ಕೌರಾಮುಚ್ಚ ಜೆಮುರ್ ಶ್ರೀಮತಿ. ಲಿಟಿಕಾ ಸಾಹು ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಡಿ.ಎ.ಇ. ಟಿ. ನಂಯಾಫ್ರೋ ರಜಜುನಿಶಾಲ ಶ್ರೀ ಮೋಣಾಚಂದ್ರಪ್ರಿಯ್ ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಜಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಬೆಢಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ನಾಯಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ ರೆವ್.ಪಾ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಟ್ಟೊ</p> <p>ಡಾ. ಏ.ಡಿ. ತಿವಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನವದೇಹಲಿ</p>	<p>ಶ್ರೀಮತಿ ಜಂಬಂದ್ರಿಕಾ ನಾಯಕ್ ವರಿಷ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಡಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ. ನವಫಾರ್ ರಾಜಸುಂಬಾಲ ಡಾ ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುಸಂಧಾರ್ ಮೊಹಂತಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಡಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ. ಅಂಗುಲ್ ಬುಂಡಿಪಾಡ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತಪುರಮಾರ ರಫ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಡಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ. ಮುರಿ ಡಾ. ದುಗ್ಂಜರಣಾ ರಾಜ್ಣಾ ನಿವೃತ್ತರೀಡರ್ (ಶಿಕ್ಷಣ) ಭಡ್ರಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಭಡ್ರಕ್ ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಶಿಶೋರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಜನ ಪ್ರಬಂಧಕರು ಯುವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧಿಕೃತ ಕೇಂದ್ರ (ಸಿಮ್ಮೆವಿಎಂಟಿ) ಭುವನೇಶ್ವರ</p>	

ವಿಷಯ ಸಂಪಾದಕರು		
<p>ಡಾ. ಸುತ್ತಿತಾ ವಿತ್ರೆ ಭೂತಪೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಸ್.ಎಂಟಿ. ಎಂಬಿಕೆಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ.</p>	<p>ಡಾ. ಎ.ಡಿ. ತಿವಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನವದೇಹಲಿ</p>	<p>ಭಾಪಾ ಸಂಪಾದಕರು</p>

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು		
<p>ಡಾ. ಕುಲದೀಪ ಅಗರವಾಲ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ) ಎನ್.ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ವರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಎನ್.ವಿ. ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಉಪಾಧೀಕ್ರಿತ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ ಅಧಿಕಾರಿ, ಮುದ್ರಣ, ಎನ್.ಎಂಟಿ. ಎಂಬಿಕೆ ನೋಯಿಡಾ ಶ್ರೀ ದರ್ಶಾನಂದ ಜೋತಿ ಕಾಂಪುನಿವಾರಾಹಕಾಂಧಿಕಾರಿ, ಮುದ್ರಣ ಎನ್.ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ</p>	<p>ಹೇಣ್ ಎ.ಸಿ. ಎಸ್. ಪಾಂಡ ವರಿಷ್ಟೆ ಸಮಾಲೋಚಕರು (ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಭಾಫ್ ಎನ್.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ ಬೆರಳಿಷ್ಟು</p>	<p>ಡಾ. ಕಂಬ್ರೆ ಬಾಲಾ ಕಾಂಪುನಿವಾರಾಹಕಾರಿ (ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಭಾಗ. ಎನ್.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ ಕೆಫೆರಿ ಸಹಾಯಕರು</p>

<p>ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಉಪಾಧೀಕ್ರಿತ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ ಅಧಿಕಾರಿ, ಮುದ್ರಣ, ಎನ್.ಎಂಟಿ. ಎಂಬಿಕೆ ನೋಯಿಡಾ ಶ್ರೀ ದರ್ಶಾನಂದ ಜೋತಿ ಕಾಂಪುನಿವಾರಾಹಕಾಂಧಿಕಾರಿ, ಮುದ್ರಣ ಎನ್.ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ</p>	<p>ಶಿವಂಗಣ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ 431, ರಿಂಗರ್, ದೆಹಲಿ-34</p>	<p>ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುತ್ತಾ ಕೆರಿಯ ಸಹಾಯಕರು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಭಾಗ, ಎನ್.ಪಿ.ಎಸ್. ನೋಯಿಡಾ.</p>
---	--	---

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂದೇಶ .....

ಎನ್.ಎ.ಬಿ.ಎಸ್ ಗೆ ಸ್ವಾಗತ

ಪ್ರಿಯ ಕಲಿಕಾಧಿಕರಿಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಎನ್.ಎಬಿ.ಎಸ್) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರು ಒಂದು ಸಾಫ್ಟ್‌ಏರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 2.02 ದಶಲಕ್ಷ ಕಲಿಕಾಧಿಕರಿಗಳಿಂದು, ಮಾಡ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ಮಾಡ್ಯಮಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್.ಎ.ಬಿ.ಎಸ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲ ಹೊಂದಿದ್ದು, 15 ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು 2 ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 5000 ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೋರಗೂ ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಕಲಿಕಾಧಿಕ ಕೇಂದ್ರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ದೂರತ್ವಿಕ್ಷಣಾದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಪಾಠ್ಯ ವಿಧಾನ (ವ್ಯಾಯಕ್ರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ) ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಶ್ರವಣ ಮುದ್ರಿಗಳು, ರೇಡಿಯೋ ಬಿತ್ತರಣೆ, ದೂರದರ್ಶನ ಬಿತ್ತರಣೆ, ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ, ಎನ್.ಎ.ಬಿ.ಎಸ್.ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುವ ತರಬೇತಿ ರಹಿತ, ಪ್ರಾಧಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಡಿ.ಇಲ್ಲಾ.ಇಡ್ ತರಬೇತಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಎನ್.ಎ.ಬಿ.ಎಸ್.ಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡಗೊಡಿ, ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡೆಯಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ನವೀನವೂ, ಆವಿಷ್ಕಾರಿಯೂ ಸವಾಲಿಯ ಯುಕ್ತವೂ ಆದ 2 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಕ್ರಮಣವನ್ನು ಆರಾಟಿಜ್ 2009 ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದ್ದ, ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ. ಡಿ.ಇಲ್ಲಾ.ಇಡ್ ಪ್ರಾಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾಗ್ರಹಿತ ನಿಮಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಧಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿತ್ತೇನೆ. ಆರ್.ಎಂ.ಎಂ. 2009 ರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯವುದು. ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಗಳಿಸಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲು ಕಲಿತರಬಹುದು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ನೀಡುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಈವರೆವಿಗೆ ಕಲೆಹಾಕಿರುವ ಜಾಣ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳು ಈ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಈ. ಡಿ.ಇಲ್ಲಾ.ಇಡ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು, ಮುಕ್ತ ದೂರ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆಯಾಗದಂತೆ ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ನಿಷ್ಕಾಸನಿಗೆ ಹೇರಳವಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಸ್ವ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು, ನೀವು ಒಬ್ಬ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ. ನೀವು ವೃತ್ತಿಪರ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಘನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಒಲಿಂಯಲ್!!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಎನ್.ಎ.ಬಿ.ಎಸ್)

ವಿಭಾಗ - 1

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಭಾಗ

ಪತ್ರಭಾಗ 1 : ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ಪತ್ರಭಾಗ 2 : ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು

ಪತ್ರಭಾಗ 3 : ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

ವಿಭಾಗ ಪರಿಚಯ

ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಲು ಈ ಕೋಣ್ಣಾನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಣ್ಣಾನ್ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವ್ಯಾದೆಂದು ನಾವು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಈ ಮೂಲಕ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಟತೆಯಿಂದು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳಾಗುವಿರಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಳ್ಳಾದಕರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವಿರಿ. ಫಾಟಕ - 1 ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವಭಾವ, ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಫಾಟಕ - 2 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಭಾರತದ ಬಹುಭಾಷೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ವಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದರೂ ಸಹ ಒಬೆಂದೇ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲು ಹೀಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಫಾಟಕ - 3 ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನುವೂ ಕೂಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. 3 ರಿಂದ 4 ವರ್ಷ ವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅವರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಹೋಸ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೋತ್ಸವಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಅವರು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕ ವಂಬಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಪ್‌ಕರ ವ್ಯಾಕರಣದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯೋತ್ಸವಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರೇನಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಿಯೇ? ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸೋಣ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನೆಯ ಪಾತ್ರವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸೋಣ. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ಅನುವಾದ ವಿಧಾನ, ನೇರ ವಿಧಾನ, ಶ್ರವಣ-ಭಾಷಾ ವಿಧಾನ, ಸಂವಹನ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ. ಫಾಟಕ - 4 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣ-ಭಾಷಾ ವಿಧಾನದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಠ್ಯಭಾಗ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
1	ಪಠ್ಯಭಾಗ-1: ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?	01
2	ಪಠ್ಯಭಾಗ-2: ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು	17
3	ಪಠ್ಯಭಾಗ-3: ಭಾಷಾ ಕಲೆಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ	37

ಪಠ್ಯಭಾಗ 1 ಭಾಸೆ ಎಂದರೇನು?

ಸ್ವರೂಪ

1.0 ಪೀಠಿಕೆ

1.1 ಕಲಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳು

1.2 ಪ್ರಯೋಜನ

1.3 ಭಾಸೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ

1.3.1 ಭಾಷಾ ದ್ವಾನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

1.3.2 ಶಬ್ದ ರಚನೆ

1.3.3 ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ

1.3.4 ಬೋಧನಾ ಸ್ವರೂಪ

1.4 ಉತ್ತಮ ಭಾಸೆ

1.5 ಭಾಸೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶ

1.6 ಭಾಸೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶ

1.7 ಭಾಸೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ

1.8 ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಣ್ಯತೆ

1.9 ಕ್ರಾಂತಿಕರಣ

1.10 ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದು ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ

1.11 ಫಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ಅಭಾಷಾಪಂಗಳು

1.0 ಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಫಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಸೆ ಎಂದರೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಾಸೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಏನು? ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪಾತ್ರ ಏನು? ದ್ವಾನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ? ಪದರಚನೆ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಾಗುತ್ತದೆ? ಭಾಸೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಣ್ಯತೆಯ ಮಹತ್ವವೇನು? ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಂಂತೆ ಭಾಷಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ತಂತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಂದಿನಿವರ್ಹಿಸುತ್ತದೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಳಲವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾಸೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

1.1 ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಫಾಟಕವು ಭಾಷಾ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಫಾಟಕದ ಓದು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ನೀವು ಶಕ್ತಾಗಿರುತ್ತಾರಿ.

ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ (ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ) || ವಿಭಾಗ -1 : ಭಾಸೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

Notes

Notes

- ಭಾಷೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿಷಯವಾಗಿ
- ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸಂಬಂಧ.
- ಮನವನ ಸಹಜ ಭಾಷಾ ಸಾಮಧ್ಯ.
- ಭಾಷಾ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಗುಣ
- ಭಾಷೆಯ ಉಪಂಗೋಗ ಹೇಗೆ?
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ತಂತ್ರಗಳು
- ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯ ತತ್ವ
- ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೋಪಚಾರಿಕ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಗಳು

1.2 ಭಾಷಾ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಷ್ಯರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡು ರೂಪಗಳ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಭಾಷಾ ಬಹುಮುಖತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಈ ಅಂಶ ಸ್ವಾಕ್ಷರಣೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಹತ್ವವನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಹತ್ವವನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾತಜ್ಞ ಯಾರೇ ಇರಲಿ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಾತುಗಾರಿಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಜಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು. ಭಾಷಿಗರಿಲ್ಲದೆ ಶಬ್ದಕೋಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ನಿರ್ಮಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾತಜ್ಞರೂದನೆ ಚರ್ಚಿಸಲೇ ಆಗಲೀ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದಕೋಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲೇ ಆಗಲೀ ಭಾಷಿಗರು ಅಗತ್ಯ ಮಾತನಾಡುವ ವರ್ಗವೇ ಭಾಷೆಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಂಗ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಯೋಗ. ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಉತ್ತಮ ರೂಪವನ್ನು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀಡಬಲ್ಲ ಜನರಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ವರ್ಗ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮನವನ ಬಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತ ಹೇಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯಿತೋ ಹಾಗೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯು ಅನೇಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹಾದು ಅನಂತರ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯ ಉಗಮದ ಮುನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಾಜ, ಭಾಷಾವರ್ಗ, ಶಬ್ದಕೋಶ, ವ್ಯಾಕರಣ ಯಾವುದರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೂ ಹೊಲ್ಯಾಫೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯೋಸಬೇಕಾದರೆ, ಭಾಷೆಯ ವಿಕಸನದೊಡನೆ ಅದರ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ, ಭಾಷೆಯು ಪಕ್ತಿಯ ಗುರುತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಒಬ್ಬ ಪಕ್ತಿ ತಾನು ಗೊಂಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಆತ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೊಟಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಾಜ, ಅಚರಣೆ, ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗೆಗೂ ಆತ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆತ ತಾನಿರುವ ಜನರ ವರ್ಗ ಎಂಥದು ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾರು ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು, ಯಾರು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅರ್ಹರು, ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಬೇಕು, ಯಾರು ಸಣ್ಣವರು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಅವರಾಡುವ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯು ಸಮಾಜದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾಷೆಯು ಅಂತಸ್ತು, ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷೆಯ ಮನೋವ್ಯೇಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶವೂ ಸಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಅಂಶ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸಹ ಹಿರಿಯರ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಬೇಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಜ್ಞಾಂಯಿಕರ ಅಂಶ.

Notes

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಪದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದ ಮನುವಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಮನುವಿನಿಂದ ಅದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಿದೆ. ಭಾಷೆಯು ಅಂತರವನ್ನು ನಿರಾರಿಸುವ ಸಾಧನ. ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲುಗಳ ಅಂಶ ಇರುವ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಅದೇ ಫೋನಿನ ಮುಖಾಂತರ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆತನ ಕೋಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಕೇವಲ ಸೂಕ್ತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ.

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ನೆರೆಯವರು, ಗೆಳಿಯರು, ಕುಟುಂಬದವರು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಿಸರದ ಮೂಲಕವೂ ಕಲಿಯಂತಹದ್ದು ಸರ್ವಾಂಶಾನ್ಯಾಸ. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕಿಗಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕ ಸಾಧ್ಯ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹುಭಾಷಿಕರೆಯ ಮಾನವನ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಎಂಬುದು ನಾವು ತೀಳಿಯಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ತರ ಅಂಶ. ಈ ಬಗೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸೋಣ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಭಾಷಾ ತತ್ವವೇನಿಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು, ದ್ವಾನಿ, ಶಬ್ದ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭಾಷೆಯ ದ್ವಾನಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯೂ ನಿದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಂಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂರಚನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಕ್ರಮ ಬದಲಿಸಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭಾಷಾರಚನೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ವಿವರಗಳು ಅರ್ಥವೇನಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತ ಅಗತ್ಯ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣ ಏನಿಂದರೆ, ಅದು ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬಂಯಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ನಾವೂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಗೂ ಅಜ್ಞ-ತಾತಂದಿರ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವುದ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ-1 ನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

1. ಭಾಷಾತಜ್ಜರಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೇನು?

- ಅ) ಪದಗಳ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳು.
- ಆ) ದ್ವಾನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳು
- ಇ) ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ
- ಈ) ದ್ವಾನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ & ವ್ಯಾಕರಣ

2. ಹೇಗೆ ಪರಿಸರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ?

.....
.....
.....

3. ಭಾಷೆಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಸಾಧನ ಹೇಗೆ? ವಿವರಿಸಿ.

.....
.....
.....

Notes

1.3. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ

ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನೀವು ತಪ್ಪಿ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದೇ ಎಂದಾದರೂ ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಭಾಷಾ ಅಶುದ್ಧಿ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯ ಸಂಭರದಲ್ಲು ಕಾಣಬಹುದು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಪತ್ತವಾದ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಸಂಭರದಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಂಟಾಗಬಹುದು. (ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನಂತರ ಚರ್ಚೆಸೋಣ).

ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಉಪಭಾಷೆಯಾಗಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಭಾಷೆಯೇ ಆದ ದ್ವಿನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ. ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಹಂತದ ಭಾಷಾ ಸಂರಚನೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

1.3.1 ದ್ವಿನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ವರೂಪ

ಪ್ರತಿಂಂದು ಭಾಷೆಯೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ದ್ವಿನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದ್ವಿನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಸೀಮಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ವಿಶದ ದ್ವಿನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯೂ ಸ್ವರ ಮತ್ತು ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. 3 ಸ್ವರಗಳಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ವರಗಳಿರುವ ಭಾಷೆಗಳು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು. ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ 20 ಸ್ವರಗಳಿವೆ. ವ್ಯಂಜನಗಳು 8 ರಿಂದ 10 ಅಥವಾ 40 ರಿಂದ 50ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಸ್ವರಗಳು	ವ್ಯಂಜನಗಳು	ಒಟ್ಟು
---------	-----------	-------

ಇಂಗ್ಲಿಷ್	20	24	44
----------	----	----	----

ಹಿಂದಿ	10	33	43
-------	----	----	----

ಈ ದ್ವಿನಿಗಳು ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ದ್ವಿನಿಗಳು. ಇವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಹತ್ತಪ್ಪವನ್ನು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬಲ್ಲ ಅರ್ಥರಹಿತ ಭಾಷಾ ದ್ವಿನಿಗಳಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ,

ಇಂಗ್ಲಿಷ್	kil	‘kill’
	pil	‘pill’
ಹಿಂದಿ	kal	‘tomorrow’
	pal	‘moment’

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಏ ಪಡೆದಿರುವ ಮಹತ್ತಪ್ಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ 43/44 ದ್ವಿನಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾದವು ಎನ್ನಲಾದೀತೆ? ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ದ್ವಿನಿಗಳು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆಯೇ? ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಷಿಗ ಅಥವಾ ಕಲಿಂಗುವರ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ 4 ಅಥವಾ 5 ವರ್ಣಸ್ವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಂಗುವನೇ?

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ನಾವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಲೆ /p/ ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಉಹಿಸೋಣ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿಯ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಂಜನವು ಹಿಂದಿ /p/ ಅಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಾ? ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

*pkav	*pkhil	*pgel	*pchav	*pchil	*pchel
*ptav	*ptil	*pthel	*ptav	*ptil	*pthel

ಈ ಸಂಭಾಷನೀಯ ಪದಗಳು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆಯೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮವಿದೆ?

ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ನಿಯಮ-1: ಪದವು ವ್ಯಂಜನಗಳ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ವ್ಯಂಜನದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡರೆ /p/ ಅಗಿದ್ದರೆ /p/ /y/, /r/, /l/ ಮತ್ತು /v/ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದರ ಜೊತೆ ಅಲ್ಲ.

ಈ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ,

ನೀವು ಯಾವುದೇ ಪದವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಘಂಟಿಸಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗುಂಪು ಹೊಂದಿರುವ ಪದವನ್ನು ಹುಡುಕಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸ್ವರದ ಧ್ವನಿಯು ಕಾರ್ಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಂಜನ ಶಬ್ದಗಳು (ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಲ್ಲ) ಕಾರ್ಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸೋಣ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯು ಪದದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಂಜನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೀವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೋಲ್‌ಜಿ (ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 5 ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡುವಿರಿ) ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕೇವಲ ಒಂದು ವ್ಯಂಜನ ಇಲ್ಲದೆ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಪದವನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ‘ಸ್ಕ್ರೋಲ್‌ಜಿ’ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನ, stress ಎಂಬ ಪದವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ /s/, /t/, /r/ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ‘street’ ಎಂಬ ಪದವೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

Hindi –   ‘smriti’   memory
                        ‘Skru’   screw

English –   spray, street, scratch, splash, squash etc.

4 ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದಗಳ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪದವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೇ? ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಗುಂಪು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ನಾವು ಹಿಂದಿ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ 2ನೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ನಿಯಮ - 2 :

1. ನಾಲ್ಕುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು initial ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ವರದ ಮುಂದಿವೆ.
  2. ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 3 ವ್ಯಂಜನಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಸಿ1, ಸಿ2,ಸಿ3 ಎಂದು ಗುರುತಿಸೋಣ.
- ಸಿ1. ಕೇವಲ ಧ್ವನಿ. ಮಾತ್ರ ಅಗಿರಬಹುದು.
- ಸಿ2. ಕೇವಲ ಧ್ವನಿ /p/, /t/ ಮತ್ತು /k/ ಅಗಿರಬಹುದು.

Notes

Notes

1.3.2 ಪದ ರಚನೆ

ಪದಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯಾಟವಾಗಿದೆ. ಏಕವಚನವನ್ನು ಬಹುವಚನ ಅಥವಾ ಗುಣವಾಚಕಕ್ಕೆ ನಾಮಪದವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸ್ಥಿರ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಈ ನಿಯಮಗಳು ತುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಸ್ವರ ಅಂತ್ಯದ ಪದಗಳಿಂದ ವ್ಯಂಜನ ಅಂತ್ಯದ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವರ, ಶಬ್ದಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಿಂದಿಯ ಫರ್ ಎಂದರೆ 'ಮನೆ', ಲಡಕಾ ಎಂದರೆ 'ಹುಡುಗ' – ಇವೆರಡೂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳು. ಮತ್ತು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಎರಡು ಪದಗಳ ಬಹುವಚನ ಯಾವುದು? ಸಹಜವಾಗಿ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀಳಿದಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತೀಳಿದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಿಯಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀಳಿಯಬೇಕು. ಈಗ ಲಡಕಾ ಪದದ ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನ ರೂಪದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

1. ಲಡಕೇ ಮುಟ್ಟೂಲ್ ಬೇಲ್ ರಹೇ ಹೈ
2. ಲಡಕೇ ನೆ ಖಾನಾ ಖಾಯ್ಯಾ
3. ಮೋಹನ್ ಕೆ ಪಾಸ್ ಫರ್ ಹೈ
4. ಯಹ್ ಫರ್ ಬಹುತ್ ಸುಂದರ್ ಹೈ

ಲಡಕೇ ಮತ್ತು ಫರ್ ಬಹುವಚನ ಎಂದು ವಾಕ್ಯ 1 ಮತ್ತು 3 ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನ ಹೈ ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಕ್ಯ 2 ಮತ್ತು 4ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪದ ಲಡಕೇ ಏಕವಚನ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ.

ಈಗ ನಾವು ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪದವಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಕೂಡ ವಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದರ ಪದಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುವಚನ ಸಂಶ್ಯೇಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಉಂಟಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಇದು ಹೇಗಾದರೂ ಈಗ ಹಿಂದಿ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಏಕವಚನ, ದ್ವಾಂದ್ವ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು 15/16 ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 2 ಅಥವಾ 3 ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ನಾಮಪದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುವಚನ ಸಂಕೇತಗಳು ಇವೆ. ಹಾಗೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆಕ ಸಂಶ್ಯೇಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಕೋಣಕವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮತ್ತು ಲಡಕೇ ಮತ್ತು ಫರ್ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

‘ಫರ್ ಹೌಸ್’

ಕಾರ್ಯ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಕರ್ತಾ ಕಾರಕ (ನಾಮಿನೇಟರ್)	ಫರ್	ಫರ್
ವಿಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವ (ಬೇರೆ ಕಡೆ)	ಫರ್	ಫರೋಂ
ಸಂಚೋಧನಾ (ವೋಕೇಟರ್)	ಫರ್!	ಫರೋಂ!

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ಲಡಕಾ - ಬಾಯ್

ಕಾರ್ಯ	ವಿಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಕತ್ತಾ ಕಾರಕ (ನಾಮಿನೇಟಿವ್)	ಲಡಕಾ	ಲಡಕೇ
ವಿಭಕ್ತಿ ಮೂರ್ವ (ಬೇರೆ ಕಡೆ)	ಲಡಕೇ	ಲಡಕೋಂ
ಸಂಬೋಧನಾ (ವೋಕೇಟಿವ್)	ಲಡಕೇ!	ಲಡಕೋಂ!

Notes

ನಾವು ರೂಪವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿರ್ಹಿಸುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿ ನಾಮಪದವೂ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರು ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರೂಪಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಡಕೇ - ಹುಡುಗರು ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನವಾಗಿರಬಹುದು. ನಾಮಾಂಕಿತ ವಿವಂತಿದ ಸಾಫ್ನದಲ್ಲಿ ಲಡಕೇ ಬಹುವಚನವಾಗಿದೆ. ‘ನೇ’ ಬಂದಾಗ ಏಕವಚನ. ಫರ್ರೋ - ಪದವು ಫರ್ರೋ, ಫರ್ರೋಂನಂತಹ ಮೂರು ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಲಡಕಾ ಪದವು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಲಡಕಾ, ಲಡಕೇ, ಲಡಕೇ, ಲಡಕೋಂ. - ಆದರೆ ಬಳಕೆಯ ಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಅವು ಆರು ರೂಪಗಳು ಅಥವಾ ಕೇಸ್ ಆಥಾರಿತ ಸಾಫ್ನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆ ಆರು ಪ್ರಕರಣದ ಸಾಫ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಲಡಕಾ - ಎಂಬ ಪದವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ:

5. ಲಡಕಾ ಖೀಲ್ ರಹಾ ಹೈ
6. ಲಡಕೇ ಖೀಲ್ ರಹೇ ಹೈ
7. ಲಡಕೇ ಖಾನಾ ಖಾಯಾ
8. ಲಡಕೋ ನೇ ಖಾನಾ ಖಾಯಾ
9. ಓ ಲಡಕೇ ಇಧರ್ ಆವೋ
10. ಓ ಲಡಕೋಂ ಇಧರ್ ಆವೋ!

ವಾಕ್ಯ 5ರಲ್ಲಿ ಲಡಕಾ - ಏಕವಚನ, ವಾಕ್ಯ 6ರಲ್ಲಿ ಲಡಕೇ - ಬಹುವಚನ, ವಾಕ್ಯ 7ರಲ್ಲಿ ಲಡಕೇ - ಏಕವಚನ ಏಕಿಂದರೆ ಇದರ ಅನಂತರ ‘ನೇ’ ಪ್ರಯೋಜವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ಯ 8 ರಲ್ಲಿ ಲಡಕೋಂ - ಬಹುವಚನ. ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಾಕ್ಯ 7 ರ ಬಹುವಚನವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ಯ 9 ರಲ್ಲಿ ಲಡಕೇ - ಏಕವಚನ, ವಾಕ್ಯ 10ರಲ್ಲಿ ಲಡಕೋ - ಬಹುವಚನವಾಗಿದೆ.

ಪದ ರಚನೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ನಾಮಪದವನ್ನು ನಾಮವಾಚಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ rain, fun, sun, fish, cloud ಈ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ y ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ rainy, funny, sunny, fishy, cloudy ಎಂಬ ಗುಣವಾಚಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಶಾಚಕ ಪದಗಳು ‘i’ ಛೂನಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗುಣವಾಚಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಕಾರ್, ಬಾಜಾರ್, ಬೇಗಾನ್, ಅಪರಾಧ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಕಾರಿ, ಬಾಜಾರಿ, ಬೇಗಾನಿ, ಅಪರಾಧಿ ಎಂದಾಗುತ್ತವೆ.

1.3.3 ವಾಕ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ 5ರಿಂದ 10ರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ.

11. ಲಡಕೇ ಖೀಲ್ ರಹೇ ಹಿ

Notes

ಭಾಷೆ ವಂದರೇನು?

12. ಲಡಕಿಯಾಂ ಖೀಲ್ ರಹೇ ಹೈ
13. ಲಡಕೇ ನೇ ಖಾನಾ ಖಾಯಾ
14. ಲಡಕೀಯೋ ನೇ ಖಾನಾ ಖಾಯಾ
15. ಲಡಕೇ ನೇ ಲಡಕೇ ಕೋ ಮಾರಾ
16. ಲಡಕೇ ನೇ ಲಡಕೋಂ ಕೋ ಮಾರಾ
17. ಲಡಕೇ ರೋಟಿ ಖಾಯಿ
18. ಲಡಕೇ ನೇ ರೋಟಿ ಖಾಯಿ

ವಾಕ್ಯ 5 ರಿಂದ 18ರವರೆಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಭಾಷೆಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಜೋಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ವಾಕ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪದಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸುವುದಾದರೆ, ಭಾಷೆಯು ವಾಕ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 5,6,9,10,11,12 ನೇ ವಾಕ್ಯಗಳು ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ನಾಮಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಏರ್ಪಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

- ರಾಮ್ ಖಾನಾ ಖಾತಾ ಹೈ
- ಸೀತಾ ಖಾನಾ ಖಾತೀ ಹೈ
- ತು ಖಾನಾ ಖಾತಾ ಹೈ
- ತುಮ್ ಖಾನಾ ಖಾತೇ ಹೋ
- ತುಮ್ ಖಾನಾ ಖಾತೀ ಹೋ
- ಆಪ್ ಖಾನಾ ಖಾತೇ ಹೈ
- ಆಪ್ ಖಾನಾ ಖಾತೀ ಹೈ
- ಮೈ ಖಾನಾ ಖಾತಾ ಹೋಂ
- ಮೈ ಖಾನಾ ಖಾತೀ ಹೋಂ
- ಹಮ್ ಖಾನಾ ಖಾತೇ ಹೈ
- ಹಮ್ ಖಾನಾ ಖಾತೀ ಹೈ

5 ರಿಂದ 18ರವರೆಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ನಡುವೆ ವಾಕ್ಯ 5,6,9,10,11,12 ರ ರೀತಿಯ ಸಮಾನತೆಗಳು ವಾಕ್ಯ 7,8,13,14,15,16,17,18ರಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ವಾಕ್ಯ 7 ಮತ್ತು 8ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ವಸ್ತುವಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬಿದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ತೃವಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಅಲ್ಲ. 7, 8ರಲ್ಲಿಯೂ ಮರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಮರುಷವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಇರುವುದು. 17, 18 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿರಡೂ ಸ್ತೀರಾಚಕವಾಗಿರುವುದು. ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಮರುಷವಾಚಕ ಅಥವಾ ಸ್ತೀರಾಚಕವಾಗಿರಬಹುದು.

ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಮುಲ್ಲಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಸ್ತೀಲಿಂಗ್‌ವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ವಿವರವು ಒಂದು ಎಗೇಸ್‌ಟಿವ್ ಕೇಸ್ ನಂತರ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಷ್ಣಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 13 ಮತ್ತು 14ರಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವು ಸ್ತೀಲಿಂಗ್‌ವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ಯ 15 ಮತ್ತು 16ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರ ಮತ್ತು ವಸ್ತುವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ‘ನೇ’ ಮತ್ತು ‘ಕೊ’ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ನಂತರದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೆ ತಟಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

1.3.4 ಪ್ರವಚನ ರಚನೆ

ಶಬ್ದ ಘೇರಣೆ, ಶಬ್ದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಯಮಬಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನವು ನಿಯಮಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಸಂವಹನ ಕ್ರಮಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ನೀವು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ನಡುವೆ ಎಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಮೂಲ ನಿಯಮವಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ನಾವು ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾತುಕೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಕೇಳುಗನು ಒಂದು ಮಾತುಕೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯಲು ಸಮರ್ಥನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಂವಹನವನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಸ್ ಲಿಯೆ, ಉಸ್ ನೆ, ಪಾರ್, ಜೀರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡದ ಹೊರತು ಸಂವಹನವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ‘ಮುಜ್ ಇಸ್ ಲಿಯೆ ದೇರ್ ಹೋ ಗಯಿ ಕೋಂಕಿ ರಾಸ್ತೇ ಮೆ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಹುತ್ ಥಾ’ – ನನಗೆ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು ಏಕೆಂದರೆ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರಿ ದಟ್ಟಣೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಇಸ್ ಲಿಯೆ, ಅಥವಾ ಏಕೆಂದರೆ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ, ಆ ವಾಕ್ಯ ಅರ್ಥ-ಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ವಾಕ್ಯವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪದಗಳ ಕ್ರಮವು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸಿದಾಗ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ-2ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

1. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೂಪದ ನಾಮಪದಗಳಿರಬಹುದು?

ಅ) 5	ಆ) 3
ಇ) 2	ಕಾ) 6

2. ಒಂದು ಪದವು 3 ಘ್ಯಂಜನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ,

- ವೇದಲನೆ ಘ್ಯಂಜನವು / s /
- ಎರಡನೆ ಘ್ಯಂಜನವು p, t ಅಥವಾ k
- ಮೂರನೆಯ ಘ್ಯಂಜನವು y, r, l ಅಥವಾ v

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.

3. ರಾಮ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾ ಶಾಶ್ವತ ಘ್ಯೇ
ಸೀತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾ ಶಾಶ್ವತ ಘ್ಯೇ

Notes

ಭಾಷೆ ವಂದರೇನು?

ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದ್ದದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಿ.

1.4. ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆ

ಭಾಷಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯಿಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಭಾಷೆ ಆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಇತರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಪರಿಗಳಿಸಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಧನವಾನಗಳಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅರಬ್ಬರು ಅಳಿಕೆ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಅರೇಬಿಕ್ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಇರಾನಿಯನ್ನರು ಆಜ್ಞತ್ವದಿಂದ, ಪಷ್ಟಾಯನ್ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ ಬಂದಾಗ ಆ ಸಮಂಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ನೂರಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಗಾತ್ಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎರಡೂ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಆಕ್ರೋಫ್ರೆಂಟ್ ನಿರ್ಘಂಟನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಥವಾ ಆಕ್ರೋಫ್ರೆಂಟ್, ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಿಡೀಬೋಲಿ, ಬ್ರಿಜ್. ಅವಧ್ ಮೊದಲಾದ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಮೂರನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಘಂಟಗಳು, ಮಾದ್ಯಾಮಗಳು, ಆಡಳಿತ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಚೈಪ್ಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಲವು ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮುಸ್ತಕಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಮಸ್ತಕಗಳು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಿತಭಾಷೆಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಥವಾ ಕೊನೆಯ ಹಂತವೆಂದರೆ ಅದು ಸಿನಿಮಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅನೇಕ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿತಭಾಷೆಯಾಗಿ ಆಯ್ದೆಯಾಗುವ ಭಾಷೆಯು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಗತ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ 3ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

- ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಿತ ಭಾಷೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ _____ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ?

Notes

3. ಗುಣಲಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾಷೆಯು ನಿರಂತರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಮಾಣೇಕರಣ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ? ಈ ಬಗೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.

1.5 ಭಾಷೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳು

ಮಾನವನ ಮೆದುಳನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಖಚಿತವಾಗಿದೆ. ತಲೆಂಧು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಾಗ, ಭಾಷೆಯ ಅಸಮರ್ಪೋಲನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥರ್ವಾದಿಕೌಶಿಂಪ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾಡುವ ಪದರಚನೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯನಿರ್ಮಾಣಗಳೂ ವಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಏರಡನೆಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಬಹುಶ: ಪ್ರತಿ ಮಗುವೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದಿಂದ ಜನಿಸಿದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ, ನಡೆಯುವ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ, ನಿದಿಸುವ ಎಲ್ಲವೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಿಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಮಪದಗಳು, ಶ್ರೀರೂಪದಗಳು, ಗುಣವಾಚಕಗಳು, ಶ್ರೀರೂಪವಿಶೇಷಗಳು, ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ವಸ್ತು- ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಚಿತತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಧ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. 1.4ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಷಾರಚನೆಯು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ 3,4 ರ ವರ್ಂದಿಸಿನ ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಖಚಿತವಾದ ಭಾಷಾ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಾವು ಅಸಮರ್ಪಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯಾಕರಣದ ತಪ್ಪಿ ಅಥವಾ ಶಬ್ದದ ಮಟ್ಟದ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವನು ಆಕ್ಸಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಈ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ವರ್ಂದಿಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊದಲು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸ್ಕೂಟರ್ ಅನ್ನು ಕೊಟರ್ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗೆ ಮೂಲಭವಾಗಿ ತಾವು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಪದಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮಗು, ‘ಆಜ್ಞಾ ಮುಚ್ಚಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಜಾನಾ ಹೈ’ – ಎಂಬ ಮೂರಿಗ್ ವಾಕ್ಯ ನುಡಿಯುವ ಬದಲು ‘ಕೂಲ್ ಜಾನಾ’ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಒಟ್ಟುರೆಯಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಭಾಷಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಿದ್ಧತೆಯು ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷಾ ಗಳಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ (ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ) || ವಿಭಾಗ -1 : ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಥರ್ವಾದಿಕೌಶಿಂಪವುದು

Notes

ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ – 4ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

1. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ _____ ಸಾಮಧ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.
2. ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ _____ ಸಾಮಧ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮನು ಜನಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಮೆದುಳಿನ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎನಾದರೂ ಪೆಟ್ಟಾದರೆ, ಯಾವ ಬಗೆಯ ಭಾಷಾ ವಿಕೃತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು?
.....
.....
.....
3. ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನೀವು ಒಂದು ಮನುವನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಅದು ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲದು ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮನುವಿನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಸಾಮಧ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೇನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ?
.....
.....
.....
4. ಕಲಿಕೆಯ ಭಾಷೆಗೂ ಸಹಜ ಗಳಿಕೆಯ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
.....
.....
.....

1.6 ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು

ನಾವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವಾಗ ಅವರು ಅದರ ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಯುವರು. ಹೀಗಾಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯು ಜನರು, ಸ್ಥಳಗಳು, ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಸ್ಥಳೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಮನುವು ತನ್ನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಕೇಳುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ದುಯ ಪದಗಳು, ವಾಕ್ಯಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ, ವ್ಯಾಕ್ರಿಯ, ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ, ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಬಳಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳ ಜನರು ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ 15ರಿಂದ 20 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ವಾಕ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಪದಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಬಾಯಿ ತರೆದ ಕೂಡಲೇ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕಿಂತ ಗುರುತು ತಿಳಿಯುವುದು. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರು, ನೀವು ಯಾವ ಕುಟುಂಬದವರು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ವಲಯ ಹೇಗಿದೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಳುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪದ ‘ಹಲೊ’ ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದೆವಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ‘ಮಜ್ಜ’ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ‘ಮರ್ಯಾ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ‘ಜಾಫ್ರ್’; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ‘ಜಾಫ್ರ್’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಅತನ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬಡವನೋ? ದೆವಲಿಯವನೋ ಹೊರಗಿನವನೋ ಇತ್ತಾದಿ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನೀವು ‘ಸ್ಕೂಲ್’ ಅಥವಾ ‘ಸುಕೂಲ್’ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಪ್ರಯಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುರುತನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾರತದ ಬಹುಭಾಷಾ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯತೀಪರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಡುಗಿಂತಿಳಿಬ್ಬು ಮಾಹಾಜಾಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತು ಮನೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಬಹುಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಾ ವರ್ತನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಬಹುಭಾಷಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಥರಿಸಿ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಮೇರಿಕಾದ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ – 5 ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರತಿ 15–20 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ
2. ಪದ ರಚನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ
3. ದ್ವಾಂತಿ ರಚನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ
4. ಸಂವಹನಾ ಶೈಲಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ

1.7. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ

ಭಾಷೆಯು ತನ್ನ ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಬ್ಬರ ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಏನನ್ನಾದರೂ ಓದುವ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ಭಾಷಾ-ಶೈಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸವಾಲು.

Notes

Notes

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ಶಬ್ದದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಶೇಷಜ್ಞ, ಶಬ್ದ ರಚನೆ, ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯು ವಿವಿಧ ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಗೂ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರಳವಾದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ:

‘ಕರತ್ತ ಕರತ್ತ ಅಭ್ಯಾಸ’ ಕೆ ಜಡಮತಿ ಹೋತ್ತ ಸುಜಾನ್’ – ಇಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಜೋಡಣೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಪಕ, ಮೆಚ್ಚಿಗೆ, ಸಮಾನಾರ್ಥಕ, ಮತ್ತು ವಿಡಂಬನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ – 6 ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

1. ನಿಮಗೆ ಇಪ್ಪುವಾಗುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಸರಳ ಗದ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ. ಯಾವ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿರಿ?

.....
.....
.....

2. ಉಪವೆ ಮತ್ತು ರಂಪಕಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

.....
.....
.....

3. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಫಾರ್-ಫಾರ್ ಎಂದು, ಹಾಗೆಯೇ ಫಾರ್-ವರ್ ಎಂದು ಸೊಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗದು. ಫಾರ್-ಫಾರ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಫಾರ್- ವರ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?

.....
.....
.....

1.8 ಭಾಷಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ಯತೆ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಾವು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ 4 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗುವು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರವೇಷಿಸಿದ್ದು, ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪದಕೋಶ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಪಡಗಳಾಗಿ, ಪಡಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯಗಳನಾಗಿ ವಾಡುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದರೆ, ನೀವು ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ಕಲಿಯಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸ ಪದಗಳು, ಹೊಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಇರುವ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಅರ್ಥವಾದಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಮುಖ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಿರಬಹುದು.

Notes

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

ಒಂದು ಜೈಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಅನೋಪಚಾರಿಕ. ಅನೋಪಚಾರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ, ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರು ಮತ್ತು ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರಿಕ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜೈಪಚಾರಿಕ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಪಾಲಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ತಮ್ಮಗಳನ್ನು ವಾತ್ತಲ್ಪು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಡೆಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರೀಮಂತತೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಜೈಪಚಾರಿಕ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಾಲೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಧಾನಗಳು, ರೇಡಿಯೋ, ಟಿವಿ, ಸಿಡಿ ಪ್ಲೇಯರ್ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಲೂ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವೇಚ್ಛಾರಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕರಿಯ ವರ್ಯಾಹಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಹೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲದ್ದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಘಟಕ 3ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ವಿಷಯವು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯ ಮಾರ್ಪಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ, ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವಿಕೆಯ (ಅಲ್, ಎಸ್, ಆರ್, ಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಲಿಯುವದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೇ ಹೋರತು ವಿಭಿನ್ನ ಕೌಶಲಗಳಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀವು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯೇಹರಣೆಯನ್ನು ಕರೆದರೆ ಮತ್ತು ತುತ್ತಾಗಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಧೀಯ ಸಲಹೆ ಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ಅವರ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಹೇಳಿದ ಜೈಪಚಾರಿಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಓದಿ ಹೇಳಿ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಹಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳನ್ನು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಗೆ ಘಟಕ 10ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ – 7ನ್ನು ಗಮನಿಸಿ
1. ಶಾಲೆಯ ಜೈಪಚಾರಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊರತೆ ಇದೆ?
1. ಶಿಕ್ಷಕರು, 2. ಮಸ್ತಕಗಳು, 3. ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, 4. ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ
  2. ಮನೆಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ?
.....
.....
.....
  3. ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬೀಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾವು ಹೊಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು?
.....
.....
.....

Notes

1.9 ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ನಿಷಂಟಿನ ಜೋಡಣೆ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡುವವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು.
- ಭಾಷೆಯು ಮಾನವನ ರಚನಾತ್ಮಕ ಗುಣ. ಇದು ಮಾತನಾಡುವವನ ಅರ್ಹತೆಯಿಂದ ಮಾನದಂಡ.
- ಭಾಷೆಯು ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕರಣವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಗು ನಾಲ್ಕನೇ ವಂತಹ ಸ್ಥಿರತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲ ಶಬ್ದಕೋಶ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿವಿರವಾಗಿ ಅದು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಬಧ್ಯ ದ್ವಿನಿಗಳು, ಪದಗಳು, ವಾಕ್ಯಗಳು, ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭಾಷೆಯು ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಅಜ್ಞಿಯ ಭಾಷೆಗೂ ಮೌಮ್ಮುಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆ ಇದೆ. ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳು, ವ್ಯಂಜನಗಳು, ನಾಮಪದಗಳು, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣವಾಕಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ದ್ವಿನಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.
- ಭಾಷಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ; ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವವರು ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜ ಅಂತರ್ಗತ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಒಂದು ಸಮಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಓಪಬಾರಿಕ ಚೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿದೆಯೂ ಅವರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಷಕ ವಾತಾವರಣದ ಅಥವಾ ಕಾಳಜಿಯ ಪರಿಸರದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಒಂದು ಮಗುವು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯು ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು.
- ಭಾಷಾ ನಿಯೋಜನೆಯು ಸಮಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ, ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವಿಕೆಯ (ಅಲ್, ಎಸ್, ಆರ್, ಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಕೌಶಲಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು.

1.10 ಒದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

- Agnihotri, R.K. (2007) Hindi: An Essential Grammar : London: Routledge
- Aitchison,J. (1979), The Articulate Mammal: An Introduction to Psycholinguistics. London: Hutchinson & Co.
- Aitchison,J. (2003) Teach Yourself Linguistics. London: Hodder & Stoughton Ltd.,

ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು?

- Pinker .S (1994) The Language Instinct. London : Allen Lane.
- Srivastava R.N (1983), Bhashaashaashatra ke sutradhaar. Delhi: National Publishing House.
- Vandopadhyay .P and Agnihotri. R.K. (2000) Bhashaa: bahubhashitaa aur Hindi. Delhi : Shilalekh
- Yule. G (2006) The Study of Language. Delhi : Cambridge University Press.

Notes

1.11 ಫಟಕದ ಕೊನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

- ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೇಯೇ? ವಿವರಿಸಿ
- ಒಹುಭಾಷಿಕತೆ ಎಂದರೇನು? ನೀವು ದ್ವಿ/ಬಹುಭಾಷಿಕರೇ?
- ಭಾಷೆಯು ಧ್ವನಿ, ಪದ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿಯಮಬಧವಾಗಿದೆ? ವಿವರಿಸಿ
- ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ‘ಇ’ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವು ಗುಣವಾಚಕಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಕಾರ-ಸಕಾರಿ, ಅಪರಾಧ- ಅಪರಾಧಿ. ಹೇಗೆ ನಾಮಪದಗಳು ಗುಣವಾಚಕಗಳಾಗುವ ಇತರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- ಭಾಷಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- ಭಾಷೆಯು ಹೇಗೆ ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ? ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
- ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಭಾಷೆಗೂ ದಿನನಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
- ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಚಟುವಟಿಕೆ

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಾಗ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಷೆಯು ಮನೆಯ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ, ಆ ಬಗೆಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ನೇರಂದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದರೆ, ಇದೇ ಬಗೆಯ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದೇ? ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
- ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ/ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿ. ಅದು ಹೇಗೆ ಭಾಷಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ.

Notes

ಪಾಟಕ 2 ಭಾರತೀಯ ಭಾಸೆಗಳು

ಸ್ವರೂಪ

2.0 ಪೀಠಿಕೆ

2.1 ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಲಿಕೆ

2.2 ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾವೈವಿಧ್ಯ

2.2.1 ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜಿತ್ರ

2.2.2 ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಹಂಡಿಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಭಾರತ

2.3 ಭಾಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ

2.4 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಸೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

2.4.1 ಭಾಸೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ

2.4.2 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಸೆಗಳು

2.4.3 ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಸೆಗಳು

2.4.4 ಭಾಸೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಸೆಯ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ?

2.5 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

2.6 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

2.7 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ

ವಿವಿಧ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು

ಶ್ರೀಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ರೂಪರೇಖೆ-2005

2.8 ಸಾರಾಂಶ

2.9 ಓದಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸೂಚನೆ

2.10 ಫಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

2.0 ಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಹಾಡನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರುತ್ತೀರಿ.

ಅಂಗ್ರೇಜಿ ಮೇ ಕೆಹತೆ ಹೈ- I love you

ಗುಜರಾತಿ ಮೇ ಚೋಲೆ- ತನ್ ಪ್ರೇಮ್ ಕರು ಚೋನ್

Notes

ಬೆಂಗಾಲಿ ಮೇ ಕಹತೇ ಹಿ-ಮೀ ಮುಹ್ರಾಕೆ ಭಾಲೋ ಭಾಷಿಂಗೋ ಜೀರ್ ಪಂಚಾಬಿ ಮೇ ಕಹತೆ ಹಿ-ತೆರೆ ಬಿನ್‌ ಮರ್‌ ಜಾಂವಾಂ, ಮಿ ತೆನ್ನ ಪ್ರಾರ್ ಕರ್ಣ್, ತೆರೆಜೀಂಗೋ ನಯೋ ಲಬ್ಧ್.

ಈ ತರಹದ ಹಾಡುಗಳು ವೈವಿಧ್ಯತಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಪ್ರವಾಹ. ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇವೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ತೆಲುಗು ಕುಟುಂಬವೋಂದರ ಮದುವೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ, ಉದ್ಯಾ, ತೆಲುಗು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ? ಕಡೆಯಪಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 15-20 ಭಾಷೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮೂಡುವುದು. ಹಚ್ಚಿ ದೊಡ್ಡಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಮಟ್ಟಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. 5000 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದರಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 1600 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ವೈವಿಧ್ಯಮೂರ್ಖ ಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಈ ಫಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಸುಮಾರು 20ನೆಂಂದು ಶತಮಾನದವರೆಗೆ, ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕಾಗಿ ಹಲವು ಪ್ರಂತುಗಳು ನಡೆದುವು. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆ ಎಂದು ಕರೆದು, ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಪ್ರಂತುದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಮನಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಕಲಿಂಗೋಣ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಾಂಬಧಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಭಾರತ ಬಹುಭಾಷೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಮುಖಿತೆ ಪಡೆದಿವೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮುಖ್ಯ.

2.1 ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಲಿಕೆ

ಈ ಫಾಟಕದ ಓದಿನ ನಂತರ ನೀವು ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತಿರಿ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು-
- ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಭಾರತವನ್ನು ಭಾಷಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು
- ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ-ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ಮಾತ್ರಭಾಷೆಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳು, ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಮುಂತಾದವು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳು
- ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಥಿತಿ.

Notes

2.2 ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ

2.2.1 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯದ ಚಿತ್ರಣ

ನಾವು ಹಲವು ಸಾರಿ ‘ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವೇಕ್ಕತೆ ಸತ್ಯವಾದುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಉದಾ: ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವೇಷ ಮತ್ತು ಭೂಷಣಗಳು, ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಂತಾದುವು. ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆದೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1600 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಭಾಸೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು. ಈ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಬಹುಭಾಷೀಯದೇಶ ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಭಾಷೀಯತೆ ಭಾರತದ ಮನುಃಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಅಂಗ. 1961ರ ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಸೆನ್ಸಾನಿಂದ ಭಾರತದ ಬಹುಭಾಷೀಯತೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. 1652 ಮಾತ್ರಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಈ ಸೆನ್ಸಾನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು 193 ಭಾಷಾ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಬಹುಭಾಷೀಯತೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುಅಂಶಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 22 ಭಾಷಾ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇವೆ. ಇವು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಸೆಗಳೇ ಸರಿ. ಭಾರತ ಸಾಂತಂತ್ರಯ ಪಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 14 ಭಾಸೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದು, 14 ರಿಂದ 22 ಕ್ಕೆ ವರಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ ತೋರಿಸುವುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸಿನಿಮಾಗಳು, ಮುಸ್ತಕಗಳು, ಟಿ.ವಿ. ರೇಡಿಯೋ, ಶಾಲೆ, ಕಳೇರಿ ಕೋರ್ಸ್‌ ಮುಂತಾದುವು ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ವರ್ಕಭಾಷಾ ಪರಿಣಿತಿ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಕೇಲವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೋಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪದದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಎಂಬುದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೇಗೆಂದರೆ, ಒಂದು ಭಾಸೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಸೆಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ‘ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯು ಭಾಸೆಯ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಹೊಂದಿದ್ದು, ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಸಾಧನೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಿತ್ತುತ್ತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ’ (ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ 2007, ಪು -4)

ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯು ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ ಅದೋಂದು ಭಾರತದ ಬಲ. ‘ಬಹುಭಾಸೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿತವಾದುದು ಮತ್ತು ಕೋಲು-ಕೊಡು ನೀತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿತವಾದುದು. ತನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಜೊತೆ ಭೋಜಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲೇಜು ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆ ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಹಡಗರನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂಗೆ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಂಪರ್ಧಿತವಾಗುವುದು’ (ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ 2000, ಪು-36).

ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸುಭಾರಾವ್ ಅವರು “ಭಾರತೀಯ ಭಾಸೆಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುಖಿವು ಒಂದು ಭಾಸೆಗಿಂತ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಬಹುಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಕಭಾಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಹಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಕಭಾಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಹಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷಾತಜ್ಞರು ಬಹುಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅದರೆ, ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೂ ಉಂಟಾಗದು. ಪ್ರತಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾವಂತ ತನ್ನ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯು ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಅಧಿವಾ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು/ಅವಳು ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು. ದೇಹಲಿ, ಕಲ್ಪತ್ರಾ, ಮುಂಬೈ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಭೇದಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಕಾರಣಾನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರ ಕೆಲಸವು ಭಾಷೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಲ್ಲವುದಿಲ್ಲ". (ಸುಭಾರಾವ್, 2000, ಪು - 41)

ಈ ಎರಡೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲೀ, ಹಿಂಜರಿತವಾಗಲೀ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಪದ್ಭರಿತತೆಯ ಧೋರಣವೆಂದು ಅಂಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಅಥವಾ ಏಕಭಾಷೆಯು ಇರುವ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ್ಲು ಮುಖ್ಯಾತ್ಮ ವಹಿಸುವುದು. ಬೇರೆಬೇರೆ ಶಿಂಡಗಳಿಂದ ಒಂದು ನೆಲೆಯೂರಿ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವರು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಂವಿಧಾನವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಮೇರಿಕಾದ ನಾಗರಿಕನಾಗಲು ಯೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಮೂರನೆಯ ಪೀಠಿಗೆ ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯು ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯೆಂದು ಆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭಾರತದ್ದು. ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಧಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. 2001 ರ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು 2,535,485 ಜನರು ಸಿಂಧಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಂದೀ 77,395 ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು ಟಿಬೇಟಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು, 10,504 ಭಾರತೀಯರು ಪಾಸಿಕ, 1106 ಜನರು ಪಾಸ್ತೋ ಮತ್ತು 51728 ಜನರು ಅರೆಬಿಕ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. 2,593 ಪಾಂಡಿಚರಿ ಭಾರತೀಯರು ಷೈಂಚ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹುದಾ, ಹೀಬ್ರೂ, ಲೂಟಿನ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಭಾರತೀಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಡೆಯಂತಹ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯು ಬಹುಭಾಷಿಕ ಮುನ್ದುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು (ಸಿನಾನ್, 2000, ಪು-64)

ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು. ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಂತಹ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಸಹಿತ್ಯತೆ, ಸಂಕುಚಿತ ಅಲೋಚನೆಗಳಿಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಉದಾ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಆಲೋಚನೆಗಳಿರದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. **ಉದಾ:** 21 ಉಪಜಾತಿಗಳಿರುವ ನಾಗ ಸಮುದ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉಪಗುಂಪುಗಳು ತನ್ನ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವಾಗ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉಪಗುಂಪು ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಗುಂಪಿನ ಜೊತೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವಾಗ ಅವರು ನಾಗಮೀಜ್ ಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಸಮುದ್ರಾಯದಿಂದ ಆಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ (ಅಂದರೆ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಮನಿಷರ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಿನ) ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಾಗ ಜನತೆಯ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಬಹುಭಾಷಿಗಳು. ಗೋವಾದ ವಾಸಿಗಳು ಮರಾತಿ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಬಡಿದಾಡುವರು, ಹಾಗೆಂದೀ ಬೆಳಗಾವಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುವರು. (ಸಿನಾನ್, 2000 ಪು-65-66)

Notes

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಭಾರತವು ಬಹುಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ಬಹುಭಾಸೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಲೂಟರ್‌ತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಕ್ತ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಬೇಕು. ಸಂಕುಚಿತ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಅಪಾಯ ತರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹಾಗೂ ಆಶಾದಾಂತರ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಭಷಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ.

2.2.2 ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಭಾರತ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಾರ್ಗ ಭಾಸೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವ ಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಭಾರತವು ಬಹುಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಬಹುಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ—

1. ಇಂಡೋ ಆರ್ಯನ್
2. ದ್ರಾವಿಡಿಯನ್
3. ಟಿಬೇಟೊ -ಬಹುನ್
4. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್/ ಮುಂಡಾ

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಡೋ ಆರ್ಯನ್: ಹಿಂದಿ, ಉದ್ಯಾ, ಬಂಗಾಲಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪಂಚಾಬಿ, ಗುಜರಾತ್, ಮರಾಠಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ನೇಪಾಳಿ, ಒರಿಯಾ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಮುಂತಾದವು.

ದ್ರಾವಿಡಿಯನ್: ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ ಮುಂತಾದವು

ಟಿಬೇಟೊ-ಬಹುನ್: ಮಣಿಪುರಿ, ಅಂಗಾಮಿ, ಜೋಡೋ, ಗರೋ, ತ್ರಿಪುರಿ, ತಾಂಗ್, ಮಿಜೋ.

ಮುಂಡಾ: ಮುಂಡಾ, ಮುಂಡಾರಿ, ಹೋ, ಸಂತಾಲಿ, ಸವಾರ ಮುಂತಾದವು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ವೈವಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದೂ ಕೊಡ ಭಾರತವು ಒಂದು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಥ ವಿಷಯ. ಹೀಗೆ ಭಾಸೆಯ ಕೊಳು-ಕೊಡು ನಡೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಸೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸುಭ್ರಾವ್ ಅವರು “ಹಲವು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ಭಾಸೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಮಂದಿ ಒಂದೆಡೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಒಂದು ಭಾಸೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಕೊಳು-ಕೊಡೆಗಳು ಸಾವಿರಾಗು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಸ್ಪರ ನಡುವಳಿ ಹಂಚಿಕೆಯು ಒಂದು ಹೋಸ ರಚನಾತ್ಮಕ ಲಕ್ಷಣವೆಳ್ಳ ಭಾಸಿಕತೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲವು ಉದಾ:

- 1) ಎಕೋವರ್ಡ್: ಈತರಹದ ಶಬ್ದಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಎರಡನೇ ಶಬ್ದ ಜಡಣಡಿಚಿ ತಿರದಿಜ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಹಿಂದಿಯ ಅಚಿಟಿ-ಗಿಚಿಟಿ-ಗಿಚಿಟಿ ಎನ್ನುವ ಎರಡನೇಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಹಾದ ಜೊತೆ ಸೇವಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತು ಎಂದರ್ಥ.

Hindi	Oriya	Telugu
khaanaa-vaanaa	baagho-faago	duulii-gilli
paanii-vaanii	cobulai-faabulai	daag-vaagh
caay-vaay	caaval-vaaval	any-giny

- 2) Reduplicated words: ನಾಮಪದ, ವಿಶೇಷಣ, ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ ಮುಂತಾದವು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ನಾಮಪದಗಳು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಮನರಾಶಿತ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ghar-ghar in Hindi means ‘every house’.

Nouns:

Hindi	Telugu	Oriya
ghar-ghar	dhaure-dhaure	ishTi-ishTi
pannaa-pannaa	prishThaa-prishThaa	peji-peji

Adjectives:

dhiire-dhiire	dhiire-dhire	nemdi-nemdi ga
aahiste-aahiste	aaste-aaste	mella-mellaga

Pronouns:

apnaa-apnaa	nijau-nijau	tanaa-tanaa
-------------	-------------	-------------

- 3) ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ: On the table, ಬದಲಿಗೆ, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಜ್‌ಪರ್ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

Hindi: raam kaa,

ghar meN

Tamil: raamod (raam kaa)

Raamkku (raam ko)

Mundari: HoRaa re (ghar me)

Notes

- 4) ಶಾಬ್ದಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಂತಹ ಶಬ್ದಗಳು: (Retroflex sounds) ಓ ವರ್ಗದ ಟಿಟಡಧ ಮುಂತಾದವು. ಮುಟ್ಟಿರ ಪದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರದ ಶಬ್ದ ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ದೇವನಾಗಿರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಉದ್ದವನ್ನು ಪಣಿಕಂಹಾ-ಅರೇಬಿಯ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಲಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವೆರ್ಡೂ ಒಚಿದೇ ಭಾಷಾ ರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎರಡನ್ನೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭಾಷೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 1

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ?

ಅ) 3	ಆ) 4
ಇ) 5	ಈ) 6
2. ಪರಸ್ಪರ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಕೊಳುಕೊಡೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಭಾಷಾತ್ಮಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
.....
.....
.....
3. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದ ಯಾವುದೋ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಂತ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತೀರಿ? ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಆತಂಕಕಾರಿ ನಡೆಯಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ.
.....
.....
.....
4. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ, ಹಿಂದಿ, ಉದ್ದ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು?
.....
.....
.....

2.3 ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಾಷಾ ವಿಷಯವು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚೀದ 17 ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ಹಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಲವು ಚರ್ಚಿಗಳ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ನಂತರ ನೀಡಿದೆ.

Notes

ಭಾರತದ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೆ, ಬಹಳ ಭಾಷೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಯೇದ 343 ರ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ನಿರ್ದಿಷಿಸಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸಾಫಾನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, 1963 ರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾ ಕಾಯ್ದಿಯಂತೆ ಸಹಕಾರಿ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ತೀವ್ರಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಚ್ಯೇದ 345 ಪ್ರತಿರಾಜ್ಯಕೂ ಕಾನೂನುಬಧ್ವವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುಂತೆ ಹೇಳಿತು. ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ರಾಜಸಾಹ, ಹಯಾಣ, ಹಿಮಾಚಲಪ್ರದೇಶ, ದೆಹಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿಯ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ, ಒರಿಯಾ, ಅಸಾಮಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ, ತಮಿಳನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಅಸಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಸಿಕ್ಕಂ, ನೇಪಾಳಿ, ನೆಪಾಳ, ಬೂತಿಯ ಎಂದಿತು. ನಾಗಾಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಅರುಣಾಚಲಪ್ರದೇಶ, ಮಿಜ್ಜೊರಾಂ, ಮೇಝಾಲಂಯ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಕೇಂದ್ರಸಾಧನಗಳಾದ ಚಂಡ್ರೀಗಡ, ಅಂಡಮಾನ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ, ಡಿಂಮು-ಡಾಮನ್, ಪಾಂಡಿಚರಿ ತಮಿಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಿಂದಿಯನನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಿಂದು ಹಲವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 351 ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಒಕ್ಕೊಟ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಭಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ - 2

- ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವ ಭಾಗವು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ?
    - ಅ) 17
    - ಆ) 18
    - ಇ) 19
    - ಈ) 20
  - ಯಾವ ಕಾಯ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು?
- .....
- .....
- .....

Notes

2.4 ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ

2.4.1 ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 1950ರ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 14 ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಅವು ಅಸ್ತಾಮಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ, ಮಲಯಾಲಂ, ಮರಾಠಿ, ಒರಿಯಾ, ಪಂಜಾಬಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ತೆಲುಗು, ಉದ್ಯಾನ. 1967ರ 21ನೇಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊಂಕಣಿ, ಮಣಿಪುರಿ, ನೇಪಾಳಿ 1992 ರಲ್ಲಿ 71ನೇಯ ಪರಿಷ್ಠೀರ್ದದಲ್ಲಿ ಜೋಡೋ, ಸಂತಾಲಿ, ಮೃಧಿಲಿ, ಡೋಗ್ರಿ, 2003 ರಲ್ಲಿ 92ನೇಯ ಪರಿಷ್ಠೀರ್ದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿ. ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ 22 ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣತ್ವದಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರ ಹೆಸರು, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾರತೀಯ, ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆ ಎನ್ನಿಸುವುದು. (ಮಲ್ಲಿಕಾಚಾರ್ಯನ್, 2004)

2.4.2 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳಿಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡಬಹುದು. 100 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು 2001 ರಲ್ಲಿ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳೂ, ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇವೆ. 1961ರ ಭಾಪಾ ಗಣತಿಯು 1652 ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎನ್ನಿಸುವುದು. 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸ್‌ ವಿಭಾಗವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿತು.

“ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಾಯಿಯು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದಿದ ಮಾತು ಮಾತೃಭಾಷೆ, ತಾಯಿಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೇತಸಬಿಹುದು” (ಮಲ್ಲಿಕಾಚಾರ್ಯನ ಪುಟ -8)

ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳು ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಉದಾ: ಗಂಡ ಹೆಂಡಿತಿಯರು ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯ, ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗೆ ಮನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

2.4.3 ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳು

ಷಾಸ್ತ್ರೀನ ಇತಿಹಾಸವಿದ್ದು, ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನಕ್ಷೆಗಳಿಂತಹ ಭಾಷೆಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿನಿಸುವುವು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲು ಮುಂದಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ:

1. 1500 ರಿಂದ 2000 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಬರಹರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ /ಕಾವ್ಯವು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ/ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮೂತ್ರ ಸಂಪತ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.
ಅಂತಹ ಭಾಷೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮೂಲ ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿರಬಾರದು.

2004 ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಿಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಿಂದು 2005 ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗೆ 2008ರಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಧಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

2.4.4 ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಯ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆಯೇ?

ಜನರು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಂದಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಉಪಭಾಷೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿ ಇದ್ದರೆ ಉಪಭಾಷೆಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಯಾವ ಕಾರಣವು ಸರಿಂತಲ್ಲ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಉಪಭಾಷೆಯ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಎರಡಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಕರಣವಿದೆ. ಅವಧಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಜಪುರಿಗೂ ಹಿಂದಿಯ ಹಾಗೆ ವ್ಯಾಕರಣವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಲಿಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಭಷೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಉದಾ: ಇಯಾಸ ಖಾತಾ ಹೈ ದೇವನಾಗರಿ ಸ್ತ್ರಿಪ್ರಾ

ಕಾಮ್ ಖಾತಾ ಹೈ (ರೋಮನ್ ಸ್ತ್ರಿಪ್ರಾ)

ಲಿಪಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಯಾವುದು ಭಾಷೆ, ಯಾವುದು ಉಪಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೂಪಾಂಶ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಹೇಳುವಂತೆ- ಶಕ್ತಿಪಂತ ಮತ್ತು ಸಿರಪಂತ ಜನರು ಆಡುವುದು ಭಾಷೆ. ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಕೋಶ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತಾ ಭಾಷೆ ಎನಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದವು ಉಪಭಾಷೆ ಎನಿಸುವುದು. ಭಾಷೆಯ ಸಾಧನವು ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು ಬದಲಾಗುವುದು. ಕನೋಜ್ (ರಾಜಕೀಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಷಾಭಾಷಿತ್ಯ ಅಪಭ್ರಂಶ ಆಗಿದ್ದು, ವಿಡಿಬೋಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಅವಧಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳಾದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಾಗ ದೇಹಲೀ ಮೀರತಾನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿತವಾದುವು. ಏಡಿಬೋಲಿ ಉಪಭಾಷೆಯಾಯಿತು.

ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯೇಯಸುವುದು.

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 3

1. ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇಯ ಸೆಡ್ಯೂಲ್‌ಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ?
 ಅ) 14
 ಬ) 18
 ರಿ) 20

2. ‘ಮಾತ್ರಭಾಷೆ’ಯ ಅರ್ಥವೇನು?
- .....
 .....
 .....

3. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವಾಗ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳೇನು?
- .....
 .....
 .....

4. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಯ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆಯೇ?
- .....
 .....
 .....

2.5 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಹಿಂದ್ ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಭಾಷೆಯೇ ಹಿಂದಿ. ಅದರ ಪ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರು ಉಲುಟಿಜಣ್ಯಾ-ಹಿಂದಿ, hindvi -ಹಿಂದ್ವಿ ಎಂದು ಅದರೆ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿ-ಹಿಂದಿಯು ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಅರೇಬಿಕ್, ಪಾಸೀ ಪದಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಖರಿಬೋಲಿ- ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದಿ. ಇಂದು ಬ್ರಜ್ ಮತ್ತು ರೇಖಿತಾಗಿಂತ ಭಿನ್ನ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯೂ ಹೌದು ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸಾಧ್ಯ.

ನಾಗರಿಹಿಂದಿ-ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಯೋಗ್ಯ ಭಾಷೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ- ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯುಕ್ತ ಹಿಂದಿಯ ಭಾಗಗಳಾಗಿದ್ದು, ಒಂದರೊಡನೋಂದು ಬೆರೆತೆದೆ.

ಮಾನ್ಯತಾ/ಪ್ರಮಾಣೀತ ಭಾಷೆ: ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಿತ: ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಾಂಗ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಇದು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇದು ಶುದ್ಧವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗುವುದು. ಪ್ರಮಾಣೀತ ಹಿಂದಿ ರೂಪವು ಏರತ್ತೊ, ಡೆಲ್ಲಿ, ಆಗ್ನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಭಾಷೆಗಳ ಮುಪ್ಪರಿ.

ಹಿಂದಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರದೇಶ	ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿಂದಿ	ಅವಧಿ ಒಂದೇಲಿ ಚತ್ತೀಸ್‌ಗ್ರಾಮ
ಬಿಹಾರಿ ಹಿಂದಿ		ಬೋಜಪುರಿ ಮಾಗಿ ಮೈಥಿಲಿ
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಹಿಂದಿ	ಅಕಾರ್ ಬಹುಳ	ಕೌರಾಬಿ ಹರಿಯಾನ್‌ ಧಾರ್ವನಿ
	ಒಕಾರ್ ಬಹುಳ	ಬೃಜ್‌ ಬುಂಡೇಲಿ ಕನೊಜಿ
ರಾಜಸ್ಥಾನಿ ಹಿಂದಿ	ಮಾವಾಡಿ ಜೀಪುರಿ ಮೇವಾತಿ ಮಾಲ್ವಿ	
ಪಹರಿ	ಕುವಾಂಮುನಿ ಗಾವ್‌ಲಿ	

ಪಹರಿ, ನಿಮಾರಿ, ಹರೋಟಿ, ದೌಧರಿ, ಅಹಿರತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಈ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಇಂದು ಉಪಭಾಷಾ ಸಾಫಿ ಪಡೆದಿವೆ.

ರಾಜಕೀಯ, ಅಧಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಡಿಬೋಲಿಯು ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು. ಇತರ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ತನ್ನ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಡಾರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ್ ಅವರು ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಗುರುತಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಇಂದು ವಿಡಿಬೋಲಿಯು ಹಿಂದಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸಾಫಿ ಪಡೆದು ಬೃಜ್‌ ಅವಧಿ ಬೋಲಾಜ್‌ಪುರ ಕೇವಲ ಉಪಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಉಳಿದವು.

Notes

ಹಿಂದಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ

ಬ್ರಜ್, ಮೃಡಿಲೀ, ಅವಧಿಯು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದ ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಹಿಂದಿಯ ಪರಂಪರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. 20ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಬ್ರಜ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಿತವಾಯಿತು. ಇವತ್ತೀಗೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೂರದಾಸ, ಮೀರಾಬಾಯಿ, ಕೇಶವದಾ ರಹೀಮ್, ರಸೋಖಾನ್, ಬಿಹಾರಿ, ದೇವ್, ದಾಸುದ್, ಸೋನಾಪತ್ತಿ, ಭೂಷಣ್, ಪದ್ಮಕರ್, ರತ್ನಕರ್ ಮುಂತಾದ ಕವಿಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಯುಗದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪದ್ಭರಿತಗೊಳಿಸಿದರು.

ಜ್ಯೇಂದ್ರಿ, ತುಲೀಪದಾರ್ ಅವಧಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕಾಂಡ ಕವಿಗಳು. ಜಂಪಿಂಯ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಅವಧಿ ಭಾಷೆಯ ಕಾವ್ಯ ತುಲಸೀದಾಸ್ ಬರೆದಿರುವ 12 ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಚರಿತ ಮಾನಸ, ಕವಿತಾವಲಿ, ಗೀತಾವಳಿ, ವಿನಯಪತ್ರಿಕಾ ಮುಂತಾದವು. ಗೀತಾವಲಿ, ವಿನಯಪತ್ರಿಕಾ, ಕವಿತಾವಳಿಗಳು ಬ್ರಜ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆ. ತುಲಸೀದಾಸರು ಬ್ರಜ್ ಮತ್ತು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಬೀರ್, ದಾದು, ರೇದಾಸ್, ಗುರುನಾನಕ್ ಮುಂತಾದವರು ಸೂಫಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭರತೀಯ, ಮಹಾವೀರ, ಪ್ರಸಾದ್ ದ್ವಿವೇದಿ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್, ಪ್ರಸಾದ್, ಪಂತ್, ನಿರಾಲ, ಮಹಾದೇವಿ, ಅಗ್ನಾಯ, ರಘುವೀರ್ ಸಹಾಯ್ ಮುಂತಾದ ಬರಹಗಾರರು ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೂಪಶಕ್ತಿ ತಂದಿದೆ. ಪದ್ಯಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ನಾಟಕಗಳು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳು, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ವರದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದಿಯ ಸಾಫಿನ ಕಾಪಾಡಲು ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಉದಂತ ಮಾತ್ರಂ ಎಂಬುದು ಹಿಂದಿಯ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು, ಎರಡನೆಯ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಗಾರೋ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ 1826 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಆಜಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಿಂದಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ

1949 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 14 ರ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಅಧಿಕಾರ ಅಧಿಕೃತ ಸಚಿವೆಯು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಗ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಅಂದರೆ, ಈ ಹಿಂದಿ ಹಿಂದಿಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಯರ್, ಜ್ಯೇಂದ್ರಿಯರ್ ರಾಜವಂಶಗು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದು 1800 ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೊ ವಿಲಿಯಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲೆಯಚೇಕಿಸ್ತು. 1878-79 ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಶಾಸನ ಬಲ್ಲವರಾಗಿರಬೇಕು. 1925ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಾಂಧಿಯ ಪ್ರಂತ್ಯದಿಂದ ದ್ವೇಷಂದಿನ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.

ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ: ಹಿಂದಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ರಾಜಸಾಂಗಳ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಹಿಂದಿ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ವಿಜಾಪುನ, ಕಲಾ, ನ್ಯಾಯ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಲೆಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೆಲಸ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಡ್ಡಾಯಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಚೇರಿ, ಸಂಸ್ಥೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಹಿಂದಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 4

1. ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಯಿ ಅವರ ಪದ್ಧಾವತಿ ಕೃತಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ?

- ಅ) ಬ್ರಜಾ
- ಆ) ಅವಧಿ
- ಇ) ಮೈಥಿಲಿ
- ಈ) ಹಿಂದಿ

2. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿತಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ?

.....
.....
.....

3. ಹಿಂದಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇನು?

.....
.....
.....

4. ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ?

.....
.....
.....

Notes

2.6 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಸ್ಥಿತಿ

1813ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನೊ ಮಿಶನರಿಗಳು ಬಂದವು ಮತ್ತು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಖರು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆ ಮಾಡ್ಯಾಮದಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಣ ನೀಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. 1857 ರ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಂ ಆಡಳಿತಗಾರರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಖರುಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ತಿಕ್ಕಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು. ಹಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆದವು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನ್ನು ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರವೂ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಶಾಲೆಗಳಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜ.

1970 ಮತ್ತು 1980ರ ನಡುವೆ 3ನೆಯ ಒಂದರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಮ್ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುಖ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಭಾಷೆ:

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಿಕ್ಕಣ ಮಾಡ್ಯಾಮವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಗಿದೆ. ವಿಜಾಂಸ್, ತಂತ್ರಜಾಂಸ್, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗಿ ಬಳಸುವರು. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರಣಕಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆ ಬಳಸಿದರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಕ್ಕಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಾಂಶ (1952–53) ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕಣ ಕರ್ಮಾಂಶ (1964–66) ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. 10ನೆಯ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಶ್ರೀಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲ ಭಾಷೆ:

ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು.

Notes

ವರಡನೇಯ ಭಾಷೆ

ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಹಿಂದಿಯೇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ.

ಮೂರನೇಯ ಭಾಷೆ

ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಥವಿಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವರಡನೇಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

2005ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರೂಪರೇಖೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾರತದಂತಹ ಬಹುಭಾಷಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಭಾಷಿಕರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸುವುದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ.. ಬೇರೆಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಷಾ ಪರಿಣಿತರಬೇಕು. ಹತ್ತನೇಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 5

- 1813 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದಾಗ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಯಾವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಿದರು?

ಅ) ಇಂಗ್ಲಿಷ್
ಆ) ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ

ಅ) ಹಿಂದಿ
ಆ) ರೀಜನಲ್ ಲ್ಯಾಂಗೇಜ್ (ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆ)
  - ಲುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಎತ್ತರಾ: ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಿವಿರಾ? ಕಾರಣ ನೀಡಿ.
- .....
- .....
- .....

3. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಏಕೆ?
- .....
- .....
- .....

Notes

2.7 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೊಕ್ಕೆವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿವೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಕರ್ಮಾಂಶಗಳು, ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರಾಮುಖಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

1968ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಗತಿ, ಜನತೆಯ ಸ್ವಜನರೀಲತೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದಿತು.

ಪ್ರಾಭ್ರಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ, 1986, 1968 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಅರ್ಥಮಾಡಿವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. 1986 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ 1990 ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್. 2005 ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಾಷಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಜಾನ್ಯ ಇದ್ದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ನಂತರ 2–3 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತ್ವರಿತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರೂಪರೇಖೆಯು ಶ್ರೀಭಾಷಾಸೂತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳು ಬುದಕಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗೀಯ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲು ಇಂದು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಪರಿಣಿತ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೂಡ ಸೇರಿ) ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಭಾಷಾ ಚೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ದ್ವಿಭಾಷೆ ಆದ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯು ಬಹಳವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವು ನಮ್ಮ ಭಾಷಿಕ ಸಂವಾದ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಏವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸೂತ್ರ.

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 6

1. ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು?

- ಅ) 1968   ಆ) 1986
ಇ) 1990   ಕಾ) 1992

2. ಶ್ರೀಭಾಷಾಸೂತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು?

.....
.....
.....

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳೇನು? ಇದರಿಂದ 1968ರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿತವಾಗಿದೆಯೇ?

.....
.....
.....

2.8 ಸಾರಾಂಶ

ಒಮ್ಮಭಾಷಿಕತೆಯು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಿಕ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗಿರುವ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಒಮ್ಮಭಾಷಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯೇನಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿತನದ ಧ್ಯೋತಕ.

ಏಕಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಒಮ್ಮಭಾಷಿಕತೆಯು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಕ್ತ ನೀತಿಯವರಾದರೆ, ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಂಕುಚಿತ ಅಲೋಚನೆ ಭಾಷೆಯು ಕುಗ್ಗಲು ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದವು, ಆದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಂದೇ ಭಾಷಿಕ ಪ್ರದೇಶದವರು. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಯು ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ

ಹಿಂದಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕರ್ತೀಗಳು, ನಾಟಕ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಅತ್ಯಜಿತರ್ತೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಕಥನ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಕಾನ್ಸಿಟಿಟ್ಯೂಂಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 14 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1949 ರಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಒಮ್ಮಭಾಷಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಗಳು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ಉತ್ತಮ ಸೂತ್ರ.

Notes

2.9 ಆದಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ, ಆರ್.ಕೆ.2007, ಹಿಂದಿ ಎನ್ ಎಸೆಸ್‌ಸೈಂಟ್‌ನ್ ಗ್ರಾಮರ್, ಲಂಡನ್: ರೂಟ್‌ಲೆಡ್ಜ್

ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ, ಆರ್.ಕೆ.2007 Towards a pedagogical paradigm Rooted in Multilinguality. International Multilingual Research Journal, Vol.(2), 1-10

Agnihotri, R.K. and Vandyapadhyay, P.K 2000(ed) Bha:sha: Babubha:Shita:our Hindi. New Delhi: Shilalekh

Agnihotri R.K and Kumar, Sanjay, 2001. Bha:sha, Boli aur Samaj: Ek Antah Samvaad. New Delhi: DEshkaal

Agrawal J.C. 2006. Rashtriya Shiksha Niiti. New Delhi: Prabhat Bhatia, Kailash Chandra, 1989 Bhartiya Bhashayen, New Delhi: Prabhat National curriculum Framework (NCF) 2005, New Delhi: NCERT

www.languageinindia.com/april2004/katmandupaper1.html accessed on November 2011.

2.10 ಚಟುವಟಿಕೆ

1. ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭಾಷಾವೈದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಒಮ್ಮಭಾಷಿಕತೆ ಭಾರತದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ: ಅದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿವರಿಸಿ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
4. ಭಾರತ ಒಟ್ಟಿದೇ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ಎಚಿದು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಇರುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಯಾವವು?
6. ಬ್ರಜ್, ಮೈಥಿಲಿ, ಅವಧಿ ಭಾಷೆಗಳು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪರ ಮತ್ತು ವರೋಧದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.
7. ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ವರದಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ ನಾಟಕಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು?

8. ಎನ್ಸಿಎಫ್-2005 ಯೊ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? ಈ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?
9. ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ಹೇಶರಿ.
10. ನಾಗ ಸಮುದಾಯವು ಭಾಷಾ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ನಾಗ ಸಮುದಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣ ಮಾಡಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ

1. ಒಂದೆರಡು ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ ಇದೆಯೇ? ನೋಡಿ ಆ ಭಾಷೆಗಳು ಯಾವುವು?
2. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕುದುರಿಸಲು ಹಿಂದಿ ದಿನದಂದು ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುವರಿ.
3. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದನ್ನಂತೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಪ್ರಾಟಕ 3 ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

ಸ್ವರೂಪ

3.0 ಪೀಠಿಕೆ

3.1 ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

3.2 ಮೊದಲ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ/ ಸಂಪಾದನ

3.2.1 ಖೋತಿಕ ಅಳವಡಿಕೆ-ಮನುಷ್ಯ

3.2.2 ಪರಿಸರದ ಪಾತ್ರ

3.2.3 ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಹಂತಗಳು

3.3 ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಗಳಿಕೆ/ಕಲಿಕೆ

3.3.1 ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯು ಹಾಗೆ ಕಲಿಯಬಹುದೇ?

3.3.2 ಮತ್ತಳಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.

3.3.3 ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಒಣ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಕಲಿಸುವ ಪಾತ್ರ ಎಂತಹುದು

3.3.4 ಎರಡನೆಯ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಷೆಯು ನೇರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

3.4 ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು

3.4.1 ವ್ಯಾಕರಣ ಅನುವಾದ ವಿಧಾನ

3.4.2 ನೇರ ವಿಧಾನ

3.4.3 ಭಾಷೆ ಕೇಳುವ ವಿಧಾನ

3.4.4 ಸಂಪಾದದ ವಿಧಾನ

3.5 ಸಾರಾಂಶ

3.6 ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

3.7 ಪ್ರಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

3.0 ಪೀಠಿಕೆ

ಮನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪಾದನೆಯ / ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಅರಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನೇರವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ-ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಘಟಕವು ಒಂದು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ/ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ? ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಮೊದಲ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ತೊರಿಸುವುದರಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಸೆ ಕಲಿಸಲು ಇರುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಗು ಕಲಿಯುವ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ಘಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

3.1 ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಲಿಕೆ

ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಭಾಸೆ(ಗಳು) ಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ?

1. ಮೊದಲ ಭಾಸೆಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಭಾಸೆಯ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧ ಏನು ತಿಳಿಸಿ?
2. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು?

3.2 ಮೊದಲ ಭಾಸೆಯ ಸಂಪಾದನೆ

1970 ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಕ್ರೆಟ್‌ಗೆ ಜನಿ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿ ಸೇರಿದಳು. ತಾನು 20ನೆಯ ತಿಂಗಳಿನವಳಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ, ಈಗ ಅವಳಿಗೆ 13 ವರ್ಷ ವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಕೋಣೆಯ ಕುಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳಿಗೆ ಓವಿ ನೋಡುವ ಅಥವಾ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಉಂಟ ತರುತ್ತಿದ್ದ ತಾಯಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೀ. ಅವಳು ಮಾಡಿದ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದ ತಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಅವಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದರು. ಜನಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಅವಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಭಾಷಾ ಸಂಪರ್ಕ ಸಿಕ್ಕರೂ ಅವಳಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆಡಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಧಾರ್ಯ ತನ್ನ 20ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಳು. ಅವಳ ತಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವಳ ವಡಮೆದುಳು ಜಜರಿತವಾಗಿತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವಳ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅದು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ತಿಂಡಿ ಏನು ತಿಂದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವಳು ಒಜ್ಜುಟಿ ಕುಂಚಿ ಮುಚಿಚಿ ಚಿಂಡಿ ಲಿನು ಜರಿತಜ್ಞ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು.

Notes

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

ಹೋಮ್ಯಾ ನನ್ನ ಸೈಹಿತೆಯ 4 ಳ ವರ್ಷದ ಹೋಮ್ಯಗಳು. ಅವಳು ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಪಂಚಾಬಿ, ಮಂಡಾಲಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಏರಡೊವರೆ ವರ್ಷವಾದಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನಾಕಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಲೂ. ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ತಮಿಳು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸದಾಕೆಂದು ಜೊತೆ ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಸೈಹಿತೆಯರ ಜೊತೆ ಕನ್ನಡ ತಮಿಳು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನಲ್ಲಿ ಅರಳು ಹರಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಜ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬಹುದೇ ಅರ್ಥವಾ ಭೌತಿಕತೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದೇ? ಈ ಏರಡಕ್ಕೂ ಸಂಧಾರ್ಯ, ಜೆನ್ಸಿನ್, ಹೋಮ್ಯಾ ಅವರುಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಧಾರ್ಯಿಗೆ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಅಪಘಾತ ಕಾರಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಜೆನ್ಸಿನ್ ಮಾತೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಮ್ಯಾ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಭಾಷೆ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಸುಳ್ಳ. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜತೆ ಮತ್ತು ಹೋಷಣೆ ಏರಡು ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ

1. ಮಗು ಏಕೆ ಒಜುಟೆ ಕಲ್ಯಾಜಿ ಮುಚಿಜಿ ಚಿಕಾಡಿ ತಿಂದು ಜರಲಜ್ಜು ಎನ್ನುತ್ತಿರು?

- ಅ) ಎಡಮೆದುಳಿಕೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದೆ
- ಆ) ಶ್ರೀಮಂತ್ರ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ
- ಸಿ) ಮಾತನಾಡಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ
- ಡಿ) ಭಾಷೆ ಗಳಿಸಲು ಅವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ.

2. ಮನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು?

.....

.....

.....

Notes

3. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಸೆಗಳನ್ನಾಡುವರು?

.....
.....
.....

4. ಭಾಸೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಪರಿಸರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು?

.....
.....
.....

5. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ವರ್ಗದ ಮನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, 20 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಮನೆಯ ಏನು ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲದೆ? ತನಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಡವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಆಕೆಯ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇಡಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಲ್ಲದೆ? ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತದೆಯೇ?

.....
.....
.....

3.2.1 ಜೀವನಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಆಂಗಿಕವನ್ನು ಭಾಸೆಯ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ

ನಾವುಗಳು ಜೀವನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಭಾಸೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಿಂದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಚಟಕ್ಕೆ / ಮಾತುಗಾರಿಕೆ:

ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಶಾಸಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಶಾಸನಾಳದ ಮೂಲಕ ಸ್ವರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಚಲಿಸಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಶಬ್ದಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ; ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ನಾಸಿಕದ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಗುವುದು. ಮಾತನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳ ಕಾರ್ಯವೂ ಮುಖ್ಯ ನಾಲಗೆ ರುಚಿಗೆ, ಹಲ್ಲಗಳು ಅಗಿಯಲು, ತುಟಿಯು ಹೀರಲು, ಶಾಸಕೋಶ, ಶಾಸನಾಳ, ಬಾಯಿ, ನಾಲಗೆಯು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗುವುದು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಾಸಕೋಶಗಳು ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಟದ ತಾಳವನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ನೇರವಾಗುವುದು.

Notes

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

ಉಸಿರಾಟದ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿರ್ವಹಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಪುಟಿಯ ವಾಂಶಬಿಂಡಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಎರಡು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದರ ಹತ್ತಿರ ಇನ್ನೊಂದು ಚಲಿಸುವುದು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಕ್ರೇಕವಾಗುವುದು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಗುಂಡಾದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ನಾಲಕಗೆಯು ಮನುಷ್ಯನದ್ದು ದಪ್ಪಿದ್ದ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ತೆರೆಯಲಾಗದು, ಕೋತಿಯ ನಾಲಗೆ ತೆಳ್ಳಿದ್ದ ದವಡೆ, ನಾಲಗೆ ಚಲಿಸುವುದು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ನೇರವಾಗಿವೆ.

ಗ್ರಹಿಕೆ

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಮಾನವನ ಮೆದುಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗ ಮೆದುಳನ ನರತಂತು, ಮೇಲ್ಮಾಗ ಸೆರಬ್ರಮ್, ಮೆದುಳನ ನರತಂತು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ದೇಹವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಲು ಉಸಿರಾಟದ, ವ್ಯಾದಂತ ಬಡಿತದ ಹಿಡಿದ ಕಾಪಾಡುವುದು. ಸೆರಬ್ರಮ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಸರದೊಡನೆ ಸಮಾವೇಶಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸೆರಬ್ರಮ್ ನ್ನು ಎರಡು ಗೋಳಿಗಳಾಗಿ ಎಡಗೋಳಿ, ಬಲಗೋಳಿ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಎರಡು ಗೋಳಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿವೆ.

ಬಲಗೋಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದೇ ಎಡಭಾಗದ್ದು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ, ಮತ್ತು ಮಾತು ಹೊರಡುವಿಕೆ 90% ಭಾಗದಷ್ಟು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ 70% ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುವುದೆಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಈ ಗೋಳಿಗಳ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಟೆಷ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಡಿಕೋಟಿಕ್ ಲಿಸನಿಂಗ್ ಟೆಷ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಬೇರೆ ನರಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಬಂದು ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಎಂದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು, ಎಂದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಂದು, ಎಡ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಪ್ರತೀಯಿಂಯಾಗಿದ್ದು ಬಲಗೋಲಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎಡಗೋಳಕ್ಕೆ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಪದದ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಿಸಲು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಡ ಗೋಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಯೋಕಾ ಏರಿಯಾ (ಕೆವಿಯ ಮೇಲಿನ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ) Wernicke's ಚಿಡಿಜಿಟಿವೆಡ ಕೆವಿಯ ಕೆಳ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶ ಬ್ಯೋಕಾ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾದರೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಸ್ಯೆ ರೆಂಕೆಸ್ ಏರಿಯಾಗೆ ಅಪಾಯವಾದರೆ ಮಾತು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ತೊಂದರೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಫೆಟ್ಟಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದಿರಬಹುದು. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ದೇಹವು ಮಾತಿನ ಸಾಮಧ್ಯ, ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದು.

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ-2

1. ಮಾನವನ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೋಲಗಳಿವೆ?

ಎ) 1	ಬಿ) 2
ಸಿ) 3	ಡಿ) 4

2. ಮೆದುಳನ ಯಾವ ಗೋಲವು ಭಾಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು?

.....
.....
.....

3. ಡಿಜೋಟಿಕ್ ಲಿಷನಿಂಗ್ ಟೆಕ್ನಾಲಾಜಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಅದು ಏನನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

.....
.....
.....

3.2.2 ಪರಿಶರದ ಪಾಠ್ರ

ಮಗುವಿಗೆ 4 ವರ್ಷ ವಾದಾಗ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಅಡುತ್ತದೆ. ಮಗು ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಜೆನ್ನಿ ಮತ್ತು ಹೋಮ್ಯಾ ಅವರ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಶರದಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿನ ವಾತು ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೆನ್ನಿಗೆ ವಾತು ಬರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಆಕೆ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಮ್ಯಾ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶರದಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಪರಿಶರದಿಂದ ಕೇಳಿದ, ನೋಡಿದ, ಸಂವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹಾಡು, ಸಂಗೀತ, ಓ.ವಿ. ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಮಗು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.

Notes

ಇಸ್ಟಲ್ಲಾ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದಲೂ ಇದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಇಸ್ಟಲ್ಲಾ ಕಿವುಡ್, ಮೂಕ ಮಗು ತನ್ನ ಕಶ್ತಲೆಕೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕಳೆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಆಕೆ ತನ್ನ ಹೊರಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಳೋ ಅಗ ಆಕೆ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡ ತೋಡಿದಳು.

ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2-14 ರ ವಂಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಪ್ರಾಯಿತ್ವ ಮೂರ್ಕಾಕವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದು ಜೆನ್ನಿ ಇಸ್ಟಲ್ಲಾರ ಅನುಭವಳು. ಪರಿಸ್ಥರ ವಿಭಿನ್ನವಾದವು ಜೆನ್ನಿ 13ನೇ ವಂಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ವರ್ಣಗಳು ಕಳೆದರೂ ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಸ್ಟಲ್ಲಾ ಎರಡೇ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಾಷೆ ಕಲಿತಳು.

ಅನಾಧಾರ್ತಮದಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದ ಕಾರಣ, ತಮ್ಮ ವಂಯಸ್ಸಿನ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಿವುಡ್ ಮಕ್ಕಳು ತೊದಲುತ್ತಾ ಮಾತು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಯರ್ ಏಡ್ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾತು ಕಲಿಯದೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ನ ಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಕೊಡ ಮೌಲಿಕ ಭಾಷೆಯಿಂತೆ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಭಾಷೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಒಂದು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ- ಕಿವುಡ್ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಮಗ ಟಿ.ವಿ. ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆತನಿಗೆ ಮಾತುಬರಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಜೊತೆ ಸನ್ನ ಭಾಷೆ ಕಲಿತ ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವು ಮಗುವಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು.

ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಹೋದ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪರದೇಶದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಪ್ರಾಯಿತ್ವಮೂರ್ಕಾಕವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪರದೇಶದ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಕರ ಕೆಲಸ.

ಪರಿಸರದ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಏನು?

ತಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಯ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರಾ?

ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಅನುಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಭಾವ. ಅಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ. ಒಬ್ಬ ತಂದೆಯ ತಿದ್ದುವಿಕೆ ನೋಡಿ-

Notes

ತಂದೆ	-	ಪಾಪಾ
ಮನು	-	ಹಾಪಾ
ತಂದೆ	-	ಪಾಪಾ
ಮನು	-	ಹಾಪಾ

(ಮತ್ತೀರಡು ಸಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆ)

ಅಪ್ಪ	-	ಪಾಪಾ
ಮನು	-	ಅಪ್ಪ

ಮುಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆ:

‘ಪಾಪಾ ಅಯಾ’ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ -

ಮನು	-	ಪಾಪಾ ಅಯಾ
ಅಪ್ಪ	-	ಇಲ್ಲ ಹಪ್ಪ ಅಯಾ
ಮನು	-	ಪಾಪಾ ಅಯ್ಯೆ
ಅಪ್ಪ	-	ಹೇಳು, ಪಾಪಾ ಅಯಾ
ಮನು	-	ಹಪ್ಪ ಅಯ್ಯೆ

ಮನು ನೋಡುತ್ತೇ ಆದರೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಎರಡೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಉದಂಟುರದಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಜೊತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೋಡಿ-

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಣೆ ಕಲಿಸುವುದರಿಂದ ಮನು ಕಲಿಂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕೆಲವಾರು ತಮ್ಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಬಹುದಷ್ಟೆ ಎಂದು ಸಂಖೋಧನೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮನು ತಾನೇ ದಿನಕಳೆದಂತೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಲು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ಮನು ಕಲಿಕೆ ಸಿಧ್ಧವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ 3

1. ಯಾವ ತರಹದ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ತಿಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?
  - (ಎ) ವ್ಯಾಕರಣದ ತಪ್ಪಗಳು
  - (ಬಿ) ವಾಕ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ತಪ್ಪಗಳು
  - (ಸಿ) ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಪ್ಪಗಳು
  - (ಡಿ) ಅನುಕರಣೆಯಲ್ಲಾದ ತಪ್ಪಗಳು

2. ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎಜ್ಞರಿಕೆಯಿಂದ ಓದಿ
 ಮಗು— ಇನ್ನೊಂದು ಚಮಚ ಬೇಕು
 ಅಪ್ಪ — ಅಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಮಚ ಬೇಕಾ
 ಮಗು— ಹೌದು ದಂಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಚಮಚ ಕೊಡಿ
 ತಂದೆ— ಮತ್ತೊಂದು ಚಮಚ ಎಂದು ಹೇಳು
 ಮಗು — ಮತ್ತೆ ----- ಒಂದು ----- ಚಮಚ
 ಅಪ್ಪ — ಹೇಳು ಮತ್ತೊಂದು
 ಮಗು — ಮತ್ತೊಂದು
 ಅಪ್ಪ — ಚಮಚ
 ಮಗು — ಚಮಚ
 ಅಪ್ಪ — ಮತ್ತೊಂದು ಚಮಚ
 ಮಗು — ಮತ್ತೊಂದು ----- ಚಮಚ
 ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಚಮಚ ಕೊಡಿ

 (ಎ) ತಂದೆ ಮಗುವಿಗೆ ಏನು ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸ್ತಿದ್ದಾರೆ?
 (ಬಿ) ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಗೊಂಡರೆ? ಹೇಗೆ
 (ಬಿಂದಿ) ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಮಗು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುತ್ತಿಸಿ?

3. ಈ ಯಾವುದು ಮಗು ಭಾಸೆ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ—
 ಎ) ಮಾತನಾಡಲು ಬಿಡದ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ
 ಬಿ) ಇತರ ಮತ್ತಳೊಂದನೆ ಆಡ
 ಸಿ) ದೊಡ್ಡವರ ಮಾತು ಕೇಲಿಸಿಕೊಂಡು
 ಡಿ) ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ
 ಇ) ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿಸುವುದು.

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮನರಾವತೀಸುವುದರಿಂದ ಮಗು ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕಾಲಕೆಳೆದಂತೆ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಸರಿಯಾದ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Notes

3.2.3 ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಹಂತಗಳು

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ‘ಹಂತಗಳು’, ಸರಣಿಯನ್ನು ಹಾದು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವ ವಂತಹ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು, ಆದಾಗ್ಯೇ ‘ಹಂತಗಳು’ ಕ್ರಮವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕುಂಯ್/ಗುಂಯ್ಗುಡುವುದು (Cooing/Gooing)

ಸುಮಾರು 6 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಕುಂಯ್/ಗುಂಯ್ಗುಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವರಗಳ ಒಂದು ದಾರ(ನೊಲು)ದಂತೆ – ಉಣಿಉಣಿ (uuuu), ಕಾಕಾಕಾಕಾ (iii) ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಹವುಗಳೆಂದರೆ ‘ಕೊ,ಗೊ’ (cuuuu,guuuu).

ಬಡಬಡಿಸುವುದು (Babbling)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಮಕ್ಕಳು ಬಡಬಡಿಸಲು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಕ ವ್ಯಂಜನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ‘ಗೇ-ಗೇ-ಗೇ’, ‘ಕಾ-ಕಾ-ಕಾ’, ‘ಮಾ-ಮಾ-ಮಾ’, ‘ಪಾ-ಪಾ-ಪಾ’, ‘ಮೀ-ಮೀ-ಮೀ’ ಇತ್ಯಾದಿ, ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯ ಸ್ವರಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. 9 ರಿಂದ 10 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬಾ-ಬಾ-ಗಾ-ಗಾ’ ನಂತಹ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಮಿಮ್-ಮಿಮ್-ಮ್ಯಿ-ಯಾ’ ನಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿದ ಅನುಕರಣೆಗಳನ್ನು ತೀಳಿಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಾತನಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೋರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಿದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಏಕ ಪದ/ ಒಂದು ಪದ ಹಂತ

ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷ ವಂತಹಿನ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಗಳಿಸು(ಸಂಪಾದಿಸು)ತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದ ಜನರು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾಮಾ (ತಾಯಿ), ಪಾಪಾ(ಅಫ್), ಬೈಯಾ(ಸಹೋದರ), ದೀದೀ(ಸಹೋದರಿ), ಸಿರಿಯಾ(ಪಕ್ಕಿ), ಗುರಿಯಾ(ಗೋಂಬಿ). ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾ (ನಕಾರಾತ್ಕಾತೆ), ಇತಮ್‌(ಎನಾದರೂ ಮುಗಿದಿದೆ) ಮತ್ತು ದೇದೋ/ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಡಿ(ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳುವುದು). ಈ ಹಂತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಲೋಪ್ರಾಸ್‌ ಹಂತ (ಇದರಫ್ರೆ ಒಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟಿ-ರ್ವಿಡಿಫಿಝಿ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯ್-ನಿವಾಹಿಸುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದ) ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವು ‘ನನಗೆ ನೀರು ಬೇಕು’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಸರಳವಾಗಿ ‘ಮಿಮ್ ಮಿಮ್(ನೀರು) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಾಸ್ತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕೇವಲ ‘ಮಿಮ್ ಮಿಮ್’ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಹೊಷಕರು ಅಂದಾಜು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಿಂದ ಇಂತಹ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಳ ಅಭಿವಾಹನಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಯಸ್ಸು ಅಭಿವೃತ್ತಿಯೊಲಿಸಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಮಗು ‘ಡಾಗೀ-ನಾಯಿಮರಿ’ (ಜರಲರುಜಿ) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಪ್ರಯೋಗಳಿಗೆ ಜರಲರುಜಿ-ನಾಯಿಮರಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಒಂದು ಮಗು ತನ್ನ ‘ಆಟಕೆ ಡಕ್-ಬಾಪುಕೋಳೆ’(ಜಾಳಿಜಾ) ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ‘ಬಾಪುಕೋಳೆ’ ಎಂದು ಬಳಸಿದರೆ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

Notes

ದ್ವಿ / ಎರಡು ಪದ ಹಂತ

ಸುಮಾರು ೨೦೯೦ವರೆ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗುವಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪದಗಳ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಶಬ್ದಕೋಶವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಪದಗಳ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯಾಗಿ ಪದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೊಂಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದಗಳ ಉಚ್ಛಾರಣೆಗಳೂ ಸಹ ಏಕ/ಒಂದು ಪದ ಹಂತದ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಾಲು ಇಲ್ಲ(ದೂರ್ಧ್ರೋ ನಹೀ), ಉಂಟ ಇಲ್ಲ(ಖಾನಾ ನಹೀ-ನಿರಾಕರಣ), ಹಾಲು ಖಾಲಿ(ದೂರ್ಧ್ರೋ ಖಿತಮ್ರೋ-ಯಾವಾದಾದರೂ ಮುಗಿದಿದೆ), ಮತ್ತು ಜಿಂಡು ಕೊಟ್ಟಬಿಡು(ಖಾಲ್ ದೇದೋ). ಈ ಹಂತದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳು ನೀಡುವ ಹೋಸ ರೀತಿಯ ಅರ್ಥಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಮೃ ರೊಟ್ಟೆ (ಮಹಿಳೆ ಖಾನಾ), ಅಕ್ಕ ಹೋಡೆದರು (ಜೀಬೋ ಮಾರಾ), ಹೋರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು (ಫೋನಿ ಜಾನಾ), ಅಪ್ಪ ಖೋನೋ (ಪಾಪಾ ಖೋನೋ), ನನಗೆ ಹಾಲು (ದೂರ್ ಪೀನಾ).

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಉಚ್ಛಾರಣೆಗಳು ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಷಣ(ಮಾತು)ವನ್ನು 'ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್' ಭಾಷಣ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧಿ ಪದಗಳರುವ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಾಲು (ದೂರ್), ಅಮೃ (ಮಹಿಳೆ), ಉಂಟ(ಖಾನಾ, ಖೋನೋ), ಅಪ್ಪಾ(ಪಾಪಾ), ಹೋಡೆ(ಮಾರಾ), ಖೋನೋ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವು ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೋಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಪದಗಳಾದ ಅ(ನೆ), ಗ(ಕೋ), ಇದೆ(ಹೆ), ಆದರೆ(ಪರ್ರ) ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳಾದ ಗಳು, ಅರದಿರು, ಅರು ಅರಧವಾ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ 'ಇತ್ತೆ' - ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಕರಣ ಮಾಡಲು ವಯಸ್ಸರು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಉಚ್ಛರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಪ್ಪ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಅಪ್ಪ ಹೋಗು' ಮತ್ತು ಹೋರಗೆ ನಾವು ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಹೋರಗೆ ಸುತ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಉಚ್ಛಾರಣೆ

ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಳಸುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಉದ್ದವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ೨ ರಿಂದ ೪ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೋನ್ (ಃಡಿತತಿಟಿ - 1973) ಮತ್ತು ಡೆ ವಿಲ್ಲಿಂಯಿಂಫೋ (ಜಜ ಗುಟಟುಜಿಡಿ) ಅವರು ಕ್ಯಾಸೋಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಡೆ ವಿಲ್ಲಿಂಯಿಂಫೋ ರವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್/ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯು ಮನೆಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲವು ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಕೆಲವನ್ನು ನಂತರ ಪಡೆದು/ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನಾನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ' (ಇ ಜಿಟ, ಎಟಿರ್ ಎಟಿರ್) ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ 'ಟೆರ್-ತ್ತಿದ್ದೇನೆ' ರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು 'ನೀಲಿ ಬೂಟು ಗಳು, ಕೆಪ್ಪ ನಾಯಿಗಳು' (ಬುಟ್ಟಾಜ, ಬಿಳಿ, ಬುಬ್ಜ ಜಿಂಧ) ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ 'ಗಳು-' ಬಹುವಚನ-ರಿಟಾಡಿಟಿಟಿ ರೂಪವನ್ನು, 'ಅಪ್ಪನ ಕಾರು' (ಜಜಿಜಜಬಿ, ಬ್ಲಿಚಿಡಿ) ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ 'ನ-' ಮತ್ತು 'ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಸೇಬು ಬೇಕಂತೆ' ಬ್ಜಿ ತಿಜಿಟೆಜಿ' ಜಿಟಿ ಜಿಲಿಟಿಜಿ' ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಪ್ರಥಮ ಮರುಪದಲ್ಲಿ ಪಕವಚನ 'ಗ-' ಬಳಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು 'ಬಿಂದನು/ಬು/ರು, ಹೋದನು/ಬು/ರು, ನೋಡಿದನು/ಬು/ರು-' ರೀತಿಯ ಅನಿಯಮಿತ ಭೂತಕಾಲ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳನ್ನು 'ಪ್ರೀತಿಸಿದನು/ಬು/ರು, ಆದಿದನು/ಬು/ರು, ಮತ್ತು ಕೆಲವ ಮಾಡಿದನು/ಬು/ರು-ಕು ರೀತಿಯ ನಿಯಮಿತ ಭೂತಕಾಲ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಭೂತಕಾಲದ ಸಂಪಾದನೆ/ಗಳಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾವು 'ನಿಯಮಿತ ಭೂತ ಕಾಲರೂಪಗಳ ಗಳಕೆಯು ಸರಿಯಾದ ಅನಿಯಮಿತ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ರೂಪಗಳಿಂದ ಬಿದಲಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಬಂತು', 'ಹೋಯ್ತು', 'comed', 'goed'. ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಇವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಗಳಾದ 'ಬಂದನು/ಬು/ರು' ಮತ್ತು 'ಹೋದನು/ಬು/ರು' (came, went) ಆಗಿ ಬಿದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆ

ಈ ಸ್ವಷ್ಟ ಹಿಂಡರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮಕ್ಕಳು ಹಾದು ಹೋಗುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಫರ್ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ತರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಸರಳ ಅನುಕರಣೆಯ ನೇರ ವಿವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಮ್ಯತೆ ಇರುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ತಪ್ಪಾದ ರೂಪಗಳಾದ ‘ಬಂತು’; ‘ಹೋಯ್ತು’ (comed, goed) ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇಳುವ ‘ಬಂದನು/ಇ/ರು’ ಮತ್ತು ‘ಹೋದನು/ಇ/ರು’ (came, went) –ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕ್ಷಣಿದಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ(ಗಳು) ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಲಿಯಂತಹ ಅವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳು ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮುರಾವೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಭಾಷೆಯು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಅದು ಪದಗಳ ಕಲಬರಕೆ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ವಂಯಸ್ಕರ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದೂ ಸಹ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಮಗು ಬಂದನೇ ದಿನದಿಂದ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಮಗು ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ, ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಗಳ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಗಳಿಸು(ಸಂಪಾದಿಸು)ತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಮೃತ್ಯುವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

1. ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ?
a) ಕುಂಯಾಗುಡುವುದು(Cooing/Gooing)   b) ಬಡೆಬಡಿಸುವುದು (Babbling)
c) ಏಕ/ಒಂದು ಪದ ಹಂತ   d) ದ್ವಿ/ಎರಡು ಪದ ಹಂತ
2. ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ (ತಂತೆ ಟಪಾಲು)ಭಾಷ್ಣಾ ಎಂದರೇನು ?

.....
.....
.....
.....

3. ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಏಕ/ಒಂದು ಪದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಚಿಸಿ.

.....
.....
.....
.....

4. ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ 3 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗು ಪದಗಳನ್ನು (ಶಬ್ದ) ಕಲಿಯುವಾಗ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಆಯೋಚಿಸಿ.

.....
.....
.....
.....

5. ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಮನೆ ಭಾಷೆ(ಇಂಗ್ಲೀಷ್) ಆಗಿದ್ದು, ಬಹುವಚನವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ :

- ಮೊದಲು ಕಾಲು-ಕಾಲುಗಳು (foot-feet), ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರು(man-men) ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪದ ಅನಿಯಮಿತ ಬಹುವಚನಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Notes

- ನಂತರ ಬೆಕ್ಕುಗಳು (cats) ಮತ್ತು ಜೀಲಗಳು (bags) ರೀತಿಯ ನಿಯಮಿತ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳನ್ನು ತನ್ನ ದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ‘ಕಾಲು’ ಮತ್ತು ‘ಮನುಷ್ಯ’ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ‘ಕಾಲುಗಳು’ ಮತ್ತು ‘ಮನುಷ್ಯರು’ ಎಂದು ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸದ ಬಹುವಚನಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಗುವು ಕಾಲು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ – ಪದಗಳ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳಾದ ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಮಾಡುವಾಗ ಮಗು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

3.3 ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಕಲಿಕೆ

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಭಾಷೆ(ಗಳು)ಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಗ್ರಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಬೋಧನಾ ಮಾಡ್ಯಮವು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧನಾ ಮಾಡ್ಯಮವು ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬಿಹಾರದ ಒಂದು ಮಗು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಭೋಜ್ಪುರಿ ಅಥವಾ ಮೈಫಿಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ-ಬೋಧನಾ ಮಾಡ್ಯಮವಿರುವ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಂಗಾಳಿಯ ಒಂದು ಮಗು ಸಂತಾಳ ಅಥವಾ ನೇಪಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಸನ್ನೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಗಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಲಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿಂದಿ, ಬೆಂಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಅಂಗ್ಗಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸನ್ನೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಎದುರಿಸಿದರೂ ತುಂಬಾ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಂತಹ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ವರ್ಗ-ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಗಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕಲಿಕೆ’ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಮಗು ಈಗಾಗಲೇ ಕಲಿತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯ ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾವು ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.3.1 ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸ(ಸಂಪಾದಿಸ)ಬಹುದೇ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಮೌದಲು ‘ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ’ ಮತ್ತು ‘ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ’ – ಈ ಪದಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾತಾಸವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಉಛ್ವಾಸಿರುವ ಸಾಭಾವಿಕ ಸಂಪದನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ‘ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ’ಯು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ‘ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ’ಯು ವರ್ಗ-ಕೋಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಷಾಖ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಶಬ್ದಕೋಣವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆ

ಕ್ರೇಶನ್‌ರವರು ಈ ಎರಡನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “.... ಭಾಷಾ ಗಳಕೆಯು ಅದೇ ರೀತಿಯ ತದ್ವಾಪ/ಅನನ್ಯವಲ್ಲದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ಗಳಕೆಯು ಒಂದು ಉಪ ಪ್ರಜ್ಞಾ (ಅರ್ಥ ಸ್ತುತಿ) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ : ಭಾಷಾ ಗಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಸಂಪರ್ಕನಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಾವು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ..... (ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಗಳಿಸಿದ ಭಾಷೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಬಿಧಿ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸರಿ ಎನಿಸುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಸರಿ ಎಂಬ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳು ತಪ್ಪೆ ಎಂದು ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಿಂದರೆ, ಧ್ವನಿತ/ಸೂಚಿತ ಕಲಿಕೆ, ಅನುಪಚಾರಿಕ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಲಿಕೆ. ತಾಂತ್ರಿಕವಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಗಳಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ‘ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳು’ವುದಾಗಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಎರಡನೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಜ್ಞಾನ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ‘ಕಲಿಕೆ’ ಪದವನ್ನು ನಾವು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕವಲ್ಲದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌತಮಿಯವಂತೆ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಂದರೆ ‘ವ್ಯಾಕರಣ’ ಅಥವಾ ‘ನಿಯಮಗಳು’. ಕೆಲವು ಸಮನಾರ್ಥಕಗಳಿಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಿಯಚಾರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ’. (ಕ್ರೇಶನ್, 1982 : 10)

Notes

ಮೊದಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತುಲ್ಲಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಅಪಾಯ ಸಾಮಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆನಿಷ್ಟು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು (ಜಿಫಿಂಧಿಜಿಟ್) ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮನುವಿಗಿರುವ ಈ ಅಪಾರಾವಾದ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಗಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಾಯಾಧನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಭಾರತವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ಕ್ರಿಯಿ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಟಿವಿ/ದೂರದರ್ಶನ ಇತ್ಯಾದಿ. ಮೂಲಕ ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದಗ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ವಾತಾವರಣವು ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂಬ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೆವಲ 30 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಸಹ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Notes

3.3.2 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು ?

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಾತ್ರಭಾಸೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮೋಲುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಇದು ಉತ್ತರದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕೈಶೊರವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ ಎಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂತಹ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಥವಾಮೊಣಿವಾಗಿರುವಂತಹ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇದು ಸವಾಲನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಥವಾಮೊಣಿವೆನಿಸಿಪ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವಲಗೆಯನ್ನು ಒರಿಸು, ಪೆನ್‌ಲೋಲನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ, ಚಾಟೆನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಓದು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇದರಿಂದ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾರ್ಯಗಳು/ಪ್ರಾದರ್ಶನವು ಮ್ಹಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯವಲಗೆ, ಪೆನ್‌ಲೋ ಮತ್ತು ಚಾಟೆನ್‌ಮೈ ಬಿಂಬಿ, ಅಥವಾನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಗುವಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಗೊಂಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭದ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬುದರಲ್ಲಿರುವ ಸವಾಲನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಚೋಧನಾ ವಿಧಾನ(ಚಿರಿತಿರಚಿಭ್ಯಂ)ಗಳಲ್ಲಿ ಮಗು ಮೋದಲು ರಚನೆ/ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ನಂತರ ಸಂಪನ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಗೆ ‘ಅಥವಾದಿಂದ ರಚನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು’ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೈಶೊರವರು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ‘ನಿರಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಅದೇ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೊರಹೊಮ್ಮತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಇರುವ ಅಪ್ಯತ್ಮಮ ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಮಾಗ್ರಾವೆಂದರೆ ಸರಳವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊಅನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇಗ ಗಳಿಸುವವರು ‘ತಾನು ಸಿದ್ಧ’ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಭಾಷಣ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಷ್ಟೇಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಬಿ , ಸ್ನಾ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಭಾಷಣವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ ಇನ್‌ಪಟ್ಟಾ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯೇತ್ಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಬಧವಾಗಿ ನಿಶಿರವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಗಳಿಸುವವರು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ನಿಶಿರತೆ ಬೆಳಿಯುತ್ತದೆ’. (ಕೈಶೊರ, 1982: 22)

‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ ನ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಹೊರತಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರೇತ, ಅವರಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕುಶಾಹಲ/ಅತಂಕ, ಮತ್ತು ಭಾಸೆಯ ಮಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೋವ್ಯತ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು.

ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಜನರಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾದ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ‘ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಮುಟ್ಟೊ’ಅನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ, ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರೇರಕ ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಕುಶಾಹಲವಿದ್ದರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹಲವು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಿಕ್ರಾಟಿಗಳು ಕಲಿಯಲುವೆಂದು ಬಗ್ಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಆತಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯಿಂದು ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗಬಹುದು.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆ

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ಲಾಸ ಮತ್ತು ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು 'ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್‌ಪುಟ್‌ಅನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ ಅಥವಾ ಹಿಂಡಿರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಲಿಯುವರುತ್ತದೆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ವರ್ಗಕೊಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಶನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ, 'ಯಾರು ಇನ್‌ಪುಟ್‌ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಕಡೆಯೇ ಆತಂಕ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಪರಿಜಾಮಾರಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಕ್ರೀಶನ್, 1982:32)

Notes

3.3.3 ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಯಾವ ಪಾತ್ರವಿದೆ ?

ಭಾಸೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಆ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿರಗ್ರಾಮಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಭಾಷಾ ಗಳಿಗೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬದಲಾಗಿ (ಡಿಜಿಟಿಫಿಜಿಟಿಜಿಟಿಫಿಟಿ) ಬರುವುದಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಬಂದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡಿದುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಕ್ರೀಶನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ, 'ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಗಳಿಕೆಯು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಮಾತುಗಳಿಂದ "ಆರಂಭಿಸು" ತ್ವರ್ತಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆ ನಿರಗ್ರಾಮಿಕೆಗೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಯುವಿಕೆಗೆ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಿದೆ. ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಉತ್ತಾದನೆಯಾದ ನಂತರ, ನಮ್ಮೆ ಮಾತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಲಿಯುವಿಕೆಯು ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾವು ನಾತನಾಡುವ ಅಥವಾ ಬರೆಯುವ ಮೌದಲು ಅಥವಾ ನಂತರ (ಸ್ವಯಂ ತಿದ್ದಪಡಿ/ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ) ಸಂಭವಿಸಬಹುದು'. ಕ್ರೀಶನ್, 1982:15)

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಹಾಗೂ ತಾನು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನೋ ಅದರ ನಿಖಿಲತೆಯು ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿದ್ದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಜಾಷಾಂಕ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಇಬ್ಬರು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿಖಿಲತೆಗಿಂತ ನಿರಗ್ರಾಮಿತೆಯ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂಡಿರಿಕೆಯಿಂದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗಮನ ಸೆಳಿಯುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಬರೆಯುವಾಗ ಮತ್ತು ನಾವು ಬರೆದಿರುವುದರ ನಿಖಿಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಸಮಯವಿದ್ದಾಗ, ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕೆಯು ಉಪಂಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ – 5

1. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ _____ಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

- a) ಅಭಿಪ್ರೇಕೆ
- b) ಗ್ರಹಿಕೆ
- c) ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- d) ಸರಿ/ತಪ್ಪಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

2. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ(ಗಳು) ಎಂದು ಯಾವ ಭಾಸೆಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತೀರಿ ?

.....
.....
.....

Notes

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

3. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಯಾವುವು ?

.....

.....

.....

4. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ ?

.....

.....

.....

3.3.4 ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯು ನಿಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ (ತಲೆಹಾಕುತ್ತದೆಯೇ /ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ /ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ) ?

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು : ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ-ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣ, ಶಬ್ದಕೋಶ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನ(ಧ್ವನಿಗಳು). ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು (ಹಿಂದಿಯನ್ನು) ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

ವ್ಯಾಕರಣ

ಒಹುತಃ ಕನ್ನಡ (ಹಿಂದಿ) ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಾಕ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ವಷ್ಟ ವ್ಯಾಕರಣವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ (ಹಿಂದಿ) ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಂಯಾಪದವನ್ನು ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಇದು ವಾಕ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ :

ನಾನು ಸೇಬನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. (ಮೆ ಸೇಬ್ ಇಂ ರಹಾ ಹ್ಲೌ)

I am eating an apple.

ಆದಾಗ್ಯೋ, ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಕನ್ನಡ (ಹಿಂದಿ) ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಅನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ (ಹಿಂದಿ) ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಒಬ್ಬ ಸ್ಥಳೀಯ ‘ಇ ಚಿಟಿ ಜಚಿಣುಟಿರ ಚಿಟಿ ಚಿಲಿಟಿಚಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಂಯಾಪದವನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ‘ತಪ್ಪಿಗಳು’ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಂಖೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧಾರಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಗಳಿಸಲು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೋಲುವ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಸ್ಥಳೀಯರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಅನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ, ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷದ (3rd person) ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮ್ಯಸೂಚಕಕ್ಷೀಯ ಮೊದಲು ನಿರಂತರವಾದ ‘ing’ (ತ್ವಿದ್ದಾನೆ/ಇರೆ) ರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಹುವಚನ ;’(ಗಳು, ಅರು, ಅಂದಿರು)ವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದುಲೀ ಮತ್ತು ಬರ್ಟ್ (Dulay and Burt-1974) ರವರು ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಾನಿಷ್ ಮೂಲದ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆ

ರಚನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕ್ರಮ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ನಿರಾಕರಣ'ಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಕ್ಯದ ಮೊದಲು/ಮುಂದೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ :

ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ ಇದು ಈಗ

ರಾವೆಮ್ (1974)

Not like it now.

Ravem (1974)

ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೊದಲು/ಮುಂದೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಇಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು

ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್‌ ಎಟ್‌ ಅಲ್‌ (1975)

I no like this one

Cancino et al. (1975)

ಹೇಗೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ತಪ್ಪಗಳು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಪ್ರಕರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೀರ್ಘಾಯಂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮತ್ತೊಳು ಒಳಗಾಗುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಾಗ ಈ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ/ಸಾಮ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಶಬ್ದಕೋಶ

ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಕೋಶವ ಅದು ಅಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಬಳಕೆದಾರರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಬಳಕೆದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಅನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ :

- ಐಪಾವಲಿಯಂದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮೂಜಾರಿ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೋಸ ಕುರ್ತಾ(ಬುಬ್ಬಾ) ವೈಜಾಮವನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗಾಗಿ ಹೋಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ವಿರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಾಲೂ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳಾದ ಜಿಲ್ಲೆಬಿ, ರಸಗುಲ್ಲ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ವಾತಾ-ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಂಘಟಿಸಿದ ಧರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಂದ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರ್ತಿ ವರದಿಗಳಿವೆ.
- ಮದುವೆಗಾಗಿ ಶಾಮಿಯಾನವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾತ್ರಿ ಒಂದರ ನಂತರ ಸಪ್ತಪದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ಯಾದಾನ ನಡೆಯಿತು.

(Deepawali-ಹಿಂದೂಗಳ ದೀಪಗಳ ಹೆಚ್ಚು, prasada -ಹಿಂದೂಗಳು ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ (ದೇವಾಲಯ)ದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳು, ಮಿಳಾರಿಟಿಡ್-ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಮರೋಹಿತ, kurta pajama -ಭಾರತೀಯ ಉಡುಗೆ, ,ಅಡಿಜ -ಮಹಿಳೆಯರು ಧರಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ಉಡುಗೆ, deepagalu -ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕ ದೀಪಗಳು, jalebi, ras gullagalu - ಭಾರತೀಯ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳು, dharanigalu ಮತ್ತು bandhgalu - ಮುಷ್ಟಿಗಳು/ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು,, hamiyaanaa -ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ದೊಡ್ಡದಾದ ಡೇರೆ, aptapadi -ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ವಥು ಮತ್ತು ವರ ಹೋಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತುವ ಒಂದ ಆಚರಣೆ, kanyaadaana -ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ವಥುವಿನ ತಂದೆ ವಥುವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಆಚರಣೆ.)

ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಪದಗಳು ಕನ್ವಡ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಭಾರತೀಯ ಬಳಕೆದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಅನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪದಗಳು ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ನ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಅಮೇರಿಕಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಿಂಗಾಪೂರದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ನ ಪ್ರತಿ ವಿಧದ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುಗಳಿದೆ.

Notes

Notes

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಅನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಧ (ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅವೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟೀಷ್, ಅಮೆರಿಕ್‌ ಇತ್ಯಾದಿ), 'uncle' ಮತ್ತು 'aunt' ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾಡ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮೆ, ಅತ್ಯೇ, ಮಾವ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತೀಯರು ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು, ನೆರೆಯವರು, ಅಂಗಡಿಯವರು, ಹೋಷಕರ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಬಾ ಜಾಲಕರು ಇತ್ಯಾದಿ- ಇವರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪದಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'address of welcome', 'members of the family', 'bunch of keys', 'box of matches' ಅನ್ನು 'welcome address', 'familymember', 'key bunch', ಮತ್ತು 'match box' ಅಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಭೇದಗಳು 'postpone' ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. 'prepend' ಎಂಬ ಪದವು ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಈಗ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಕೊಳ್ಳಲಿಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಹ ಅನೇಕ ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು (phrases) ಬಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'pin-drop silence', 'change of heart', 'each and every', 'do the needful' ಇತ್ಯಾದಿ.

ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ದೈವಜಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವಾಗ ಉನ್ನತ ಶೈಳಿಯಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು address forms (ವಿಳಾಸ ರೂಪಗಳು), signing off forms (ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಹೊರಹೋಗುವ ರೂಪಗಳು) ಮತ್ತು phrases (ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳು) ಅನ್ನು ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಂಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಇತರ ವಿಧಗಳ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಲ್ಲ.

Respected sir (ಗೌರವಾನ್ನಿತರೆ/ಮಾನ್ಯರೆ)

ಆಡಿಚಿತ your kind attention to (ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು — ಕಡೆ ಸೆಳಿಯಲು)

To bring to your kind notice (ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು)

ಹೀಗಾಗಿ, ಏರಡು ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಂಯ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು/ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಯಾವುದೇ ಪದಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಭಾಷೆ ಮತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು (phrases) ರಚಿಸುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ/ನಡುವೆ ಬರುವುದು/ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಶಬ್ದಿಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪ್ರಫರ್ಮ ಭಾಷೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ/ಶಿಫಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ – 6

1. 'pin-drop silence', 'change of heart', 'each and every' ಈ ರೀತಿಯ

ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು

ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ?

a) ಸ್ಥಳೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

b) ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

c) ಅಮೆರಿಕಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

d) ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

2. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ (ಹಿಂದಿ) ವಾಕ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೇನು ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notes

3. ‘ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ’ – ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಬಿತಪಡಿಸಲು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ.

ಧ್ವನಿ ವಿಜ್ಞಾನ (ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತ್ರ)

ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಆಡುವ ಮಾತಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಆಡುಮಾತಿಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಬ್ರಿಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಅಮೇರಿಕಾದ ಭಾಷೆಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿ ಬೇರೆಬೇರೆ. ಉದಾ: ಬಂಗಾಲ, ಬಿಹಾರ ಅಥವಾ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ.

ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯ ರೀತಿ ಬೇರೆಯಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿತ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಿಕ ಗಿಚಿಟ ಮತ್ತು ಫಾಚಿಂಬಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಉಚ್ಛರಿಸಿದರೆ ಮೊದಲ ಅಕ್ಷರದ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಕ ಉಚ್ಛರಿಸಿದರೆ ಗಿ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಕರು treasure, measure ಶಬ್ದಗಳನ್ನು treasure, measure ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ತರಹ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೂಲದವರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. Khargosh (ಖರ್ಗೋಝ್), Ghar (ಹರ್ಷ), Chathri (ಘಟ್ಟೀ), Jharnaa (ರುಖ್ರಾಣಾ), Thila (ತಿಲಾ), Phal (ಫಲ್), ಃಚಿಟಿಂಗ್ (ಭಾಲು), ಖಿ, ಘಾ, ಘ, ರು, ಘ, ಭ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ (Khargosh-Rabbit, ghar-house, chatri-umbrella, jharnaa-stream, thilu-bag, Phul-flower, Bhaluu-bear) ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಶುರುವಾಗುವ ಶಬ್ದಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

Notes

ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಶಬ್ದ ಗ್ರಹಿಸುವವರು ವಂದುಸ್ವ ಶೋಡ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುವದು. ವಂದುಸ್ವಿಗನುಗುಣವಾದ ಮೆದುಳನ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ ಕಾರಣ. ಮಗುವಿನ ತೋಡಲು ನುಡಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಡ ಮೆದುಳ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವದು. ಭಾರತೀಯ 3-4 ವಂದುಸ್ವಿನ ಮಗುವಣ್ಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವದು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಗಮನಿಸಿ – 7

1. ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಿಕ ಮುಚ್ಚಿರಿಂತು ಶಬ್ದ ಉಚ್ಚಲಿಕಲು ಕಷ್ಟಪಡುವುದೇಕೆ?
  - (ಎ) ಈ ಶಬ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲ
  - (ಬಿ) ಏ ಶಬ್ದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ
  - (ಸಿ) ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ.
  - (ಡಿ) ಕಲೆಯಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.
2. ಯಾಕೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಕಷ್ಟಪಡುವುದೇಕೆ?

.....
.....
.....
3. ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಯಾವುದಾದರೂ, ಟಿ.ವಿ. ರೇಡಿಯೋ ಜಾನಲ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ನಮ್ಮ ದಖಳದ ಮಾಧ್ಯಮದ ಭಾಷೆಯಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಬಂಗಾಲ, ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಆಡುವವರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಗಮನಿಸಿ.

.....
.....
.....

Notes

3.4 ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಮನಶಾಸ್ತೀಯ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅಗುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು, ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ.

3.4.1 ವ್ಯಾಕರಣ ಅನುವಾದ ವಿಧಾನ

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈಗಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಬರವಣಿಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಲಿ ಎಂಬುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಾಲಿಪಾಠ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಲಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಲು ಮತ್ತು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ವಿಧಾನದ ಮೀತಿ.

ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಮತ್ತು ಆಡುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೀಡಬೇಕು. ಇವು – direct method –ನೇರ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು Audio –Lingual Method— ಶ್ರವಣ ಶೈಲ್ಯ ವಿಧಾನ. ಈ ವಿಧಾನಗಳು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಾಕರಣ ಅನುವಾದವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾಷಾ ವಿಚಾಳ್ಳಾದ ಮೂಲ ಭಾಷಾ ರೂಪಗಳು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧವು ಅನುವಾದಕರಿಗೆ, ಗೂಡಬಾರರಿಗೆ, ಸಂಚಾಲ ಭಾಷೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತರು. ಹೀಗೆ ಈ ವಿಧಾನಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಲು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಚೇಪ್ಪೋ ರೆಕಾಡ್‌ರ್‌, ಭಾಷಾ ಪ್ರಂಮೋಗಾಲಂಯಗಳು ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದೆ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ಮಾತನಾಡಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಒಂದು ಸಂವಾದದ ಮಾದರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಮಲ– ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?

ಗೀತಾ– ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೀತಾ, ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಏನು?

ಕಮಲ– ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕಮಲ, ನಿನ್ನ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ

ಗೀತಾ– ನಾನು ಅಶೋಕ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯೆ?

ಕಮಲ–ನಾನು ರಾಜೀಂದ್ರ ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಾನಿಕ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಹಜತೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Notes

3.4.4 ಸಂವಾದ (ಸಂಭಾಷಣೆ ರೂಪದ ವಿಧಾನ)

ಸಂಶೋಧನೆಯು ಈ ವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಭಾಸಾಶಾಶ್ವತ ಹೇಳಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನವು ಭಾಷಾ ರಾಜನಿಕರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಸಂವಾದ ಎಂಬ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

3.4.5 ಸ್ನೇಹಿಕ ವಿಧಾನ

ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೇ ಹೊರತೂ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಸ್ತೋತ್ರ ಈ ವಿಧಾನವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಿವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂತವೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ತಪ್ಪಗಳು ಮಗುವಿನ ಜಾಳನ್ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವಯಂಭುವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿವೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮಗು ನಿಯಮಬಳ್ಳ ಭಾಷೆ ಕಲಿತು ಶಾಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಮಗುವಿಕೆ ನಿರಾತಂಕ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದು, ಅಸ್ತಕಿದಾಯಕತೆ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಭಯಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಇದು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನವರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ – 8

1. Direct Method (ನೇರವಿಧಾನ) ದ ಉದ್ದೇಶ ಏನು?

.....

.....

.....

2. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಅತಿ ಹಳೆಯ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು? ಹಾಗೂ ಅದರ ಮಿತಿಗಳೇನು?

.....

.....

.....

3. ಇಂದು ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಏಕೆ

.....

.....

Notes

4. Audio-lingual ಮೂಲಕ ಭಾಷೆ ಕಲಿಸುವ ಆಸ್ತಕ್ತಿದಾಯಕ. ಸಂಭಾಷಣೆಯೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

.....

.....

.....

3.5 ಸಾರಾಂಶ

- ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದೆ, ಪರಿಸರದ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷಾಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸ್ವಂತಮಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದಿಂದ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಅಭ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಲಿತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.
- ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ 2 ರಿಂದ 14 ರ ವಂತಹಿನ ನಡುವಿನ ವಂತಹಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದನಂತರ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಕರಂತೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿಯುವುದು ಬಲುಕಷ್ಟ, ಮುಂದೆ ತಕ್ಷದಾದ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಷ್ಟೆ.
- ಮನುಷ್ಯನ ಎಡ ಮೆದುಳಿನ ಬೋಕಾ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ರೆಂಕೀಸ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಏರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನ ಉಗಮ, ಸಂಗೃಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ಟಾದರೆ ಅದು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀಳುತ್ತದೆ.
- ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ಎನ್ನುವ ಹಂತ, ತೊದಲು ನುಡಿ ಹಂತ, ಒಂದು ಪದದ ಹಂತ ಎರಡು ಪದದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎರಡನೆಯ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಂಪುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಸಾಂಗತ್ಯ ದೊರೆತರೆ ಕಲಿಯುವುದು ಸುಲಭ.
- ಸ್ವಷ್ಟ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಸಹಜ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಂದಿ ಸಂವಾದ ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದು.
- ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭ ವರ್ತಿ ಅರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಸಹಾಯಕ ಬರುವುದು.
- ಕಾಲಾನುವರ್ತಿಯಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕಲಿಯಬಹುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸ್ವಂತ ನಂಬಿಕೆ, ಕುಶಾಹಲ ಇವು ಕಲಿಯಲು ಸೇರವಾಗುವುದು.

Notes

- ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಭಾಷಿತಂತ್ರ ಎರಡನೇ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಾಗದು.

3.6 ಒದಚೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾರ್ಮಣ

1. Aitchison.J (1979). The articulate manual: An introduction to psycholinguistics, London, Hutchinson & Co.
2. Aitchison.J (2003) Teach yourself linguistics, United Kingdom, Hodder & Stoughton Ltd.,
3. Agnihotri, R.K. (2007) Towards & Pedagogical Paradigm rooted in Multilingualism. International Multilingual Research Journal, 1.2:1-10
4. Agnihotri.R.K & Khanna A.L (Eds 1994) Second language acquisition. New Delhi: Sage Publications.
5. Cook V. (2008) second language learning and language teaching. United Kingdom: Hodder education.
6. Krashen.S (1982) Principles and practice in second language acquisition pergammon press Inc.
7. McGregor.W (2009) Linguistics: An introduction, London: Continuum International Publishing Group.
8. Richards J.C & Rodgers T.S (1995). Approaches and methods in language teaching. United Kingdom: Cambridge University Press.
9. Yule.G (2006). The study of language, India: Cambridge University Press.

3.7 ಫಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ಭಾಷಾ ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾತಾಸ ಮತ್ತು ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
2. ಮೊದಲ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಪಾಠ್ಯಪನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರದ ಕೊಡುಗೆ ಏನು
4. ಸಂಭಾಷಣೆಯೊಂದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೀಡಿ, ಮತ್ತು ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಕಲಿಯುವುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಿ.
5. ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಮ ಸಮಯದ ಪಾಠ್ಯವೇನು?

Notes

6. ಓಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟೀಚ್ ಮತ್ತು ಉಂಟಟರ್‌ಬೈಬಿಎಸ್‌ಎಫ್, ರಿಜಿಜಿಎಫ್ (ಒಂದು ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಮಾತಿನ ನಡುವಿನ ಹಂತ) ಒಂದು ಪದದ ಹಂತ ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?
7. ಸಂಪದ್ಧರಿತ ಪರಿಸರವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?
8. ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುವು?
9. ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯು ಅಡ್ಡಿಯಾಗದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಾ? ಸಕಾರಣ ಕೋಡಿ.
10. ಭಾಷಾ ಉಪಾಧಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೆದುಳಿನ ಪಾಠವೇನು? ಬೋಕಾ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ರಿಂಕೇಸ್ ಏರಿಯಾದ ಕಾಂಪ್ಯಾಗಳೇನು?
11. ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನಗಳ ಒಳಿತು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಿತಗಳನ್ನು ತೆಳಿಸಿ.

